ပရိတ်ရူပ်ငိူဝ်း

ကူမ်သူပ်းဝီးရွှ်းလီး

9/5/2004

ပရိတ်လူင်ယႆႇတႆး

ၵူမ်သူပ်းဝိးၵျူးလိႈ

လပ်ႉပြူႇဝိပသ်ႉသၼႄ

တၢမ်ႈ

ႁွင်းၵၢၼ် ၽိမ်ႇလိၵ်ႈလၢႆး ၵိတ်ႉၵူၵ်ႉ လူႇတၢင်းၵေႃႉ။

ၶိုၼ်တေႃၶပေရိတ်လူင်

[လၢႆးလွတ်ႈပရိတ်လူင်ၽၢႆႇတ်းလမ်ႉ]

1– ဝၼ်းၵတိၵ်ႉၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈ မင်ၵလႃ ပႃလိယဝ်ႉ
ၸူႈလွတ်ႈမင်ၵလႃ ၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

2– ဝၼ်းလၼ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈရတၼသုတ် ပႃလိယဝ်ႉ
ၸူႈလွတ်ႈ ရတၼသုတ် ၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

3– ဝၼ်းၵၢင်းၵၢၼ်းၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈ မႅတ်ႉတႃႇသုတ်
ယဝ်ႉ ၸူႈလွတ်ႈမႅတ်ႉတႃႇသုတ်ၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

4– ဝၼ်းပုတ်ႉၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈ ၶၼ်ထ၊ မေႃးရ ဧလႈ
ဝတ်ႉတ ပႃလိယဝ်ႉ ၸူႈလွတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

5– ဝၼ်းၽတ်းၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈ ထလၵ်ၵ ပႃလိယဝ်ႉ
ၸူႈလွတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

6– ဝၼ်းသုၵ်းၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈ ၵႃတႃၼႄတိယသုတ်
ယဝ်ႉ ၸူႈလွတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

7– ဝၼ်းသဝ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈၵၢင်ၵုလိမႃလ ပုတ်ႉလၢင်ၵ
ပုပ်ပၼ်ၵႃယဝ်ႉ ၸူႈလွတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလွမ်းသေတႃႉ။

[တၢင်းလီ ပရိတ်လူင် (11) သုတ်ၸမ်ႉ]

1– မင်ၵလသုတ် ပေႃးလွတ်ႈ ႁႄႉလႆႈ ၽီ ၵူၼ်း သတ်း ဢၼ်ၸၢင်ႈမႃးယၼၼ်ႉသေ ၵႃႈပိၼ်လေႃးၵိႇ လေႃး ၵုတ်ႉ ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၽႂ်းလီယဝ်ႉ။

2– ရတၼသုတ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလွတ်ႈ ႁႄႉလႆႈ ၵၢပ်ႈဢိုပ်း ၵၢပ်ႈယၢၵ်ႈ တိုၵ်းတေႃး ပေႃႉၵၼ် တၢင်းပိၼ်ၼိၼ်ၼီ သေ ယူႇလီမီးဢူမုၼ်ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၽႂ်းလီယဝ်ႉ။

3– မႅတ်ႉတႃသုတ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ ႁႄႉလႆႈဢၼ် ပိူၼ်ႈၸင်းႁဝ်း ႁဝ်းၸင်းပိူၼ်ႈသေ မႅတ်ႉတႃႇထိုင်ၵၼ် ၵတ်းယဵၼ် ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၽႂ်းလႅယဝ်ႉ။

4– ၶၼ်ထသုတ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ တူဝ်သွင်တီၼ်ၸႃႉ ၶႃႈ ဢမ်ႇၵဵတ်းတီႈႁဝ်းလႆႈယဝ်ႉ။ ပေႃးရသုတ်ၼၼ်ႉ ဢမ်ႇလႆႈတူၵ်းၶွၵ်ႈ တူၵ်းလုၵ်းယဝ်ႉ။

5 –ထၸၵ်ၵသုတ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ ႁႄႉလႆႈၽွႆး ၼုၼ် ၸႃႉၶႃႈ ၼႅၼ်လူင်ႁႃႈမဵဝ်းသေ ၸိူဝ်ႉၵူဝ်တိုၼ်ႇတူင်ႉ တူၵ်း ၸိူဝ်ႉဢမ်ႇ ၵႃး သမ်ႉဝႃႈ– ၼီႇ ၵႃး ၵိူဝ်းမိၼ်ၵေႃႈ ၵႃး ဢမ်ႇလူ၊ ၵိူဝ်းမိၼ် ဢမ်ႇလဵဝ်ယဝ်ႉ။

6– ဢႃတႃၼႃတီယသုတ်ၼၼ်ႉ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ ၸႃႉၶဝ် ၽီလူး ၽဵတ်ႇ ၽုၵ်ႉ ၸႃႉၶႃႈ ဢမ်ႇတဵၵ်းၼဵၵ်းႁဝ်းလႆႈ လႃးလႃးသေ ထၢင်ႇႁၢင်ႈ ပွင်ႁဵတ်း လေႃးၵိႇ လေႃး ၵုတ်ႉတရႃႇ ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၽႂ်းလီယဝ်ႉ။

7– ၵင်ၵုလီမႃလသုတ်ၶေၼ်ႇ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ လုၵ်ႈပူဝ်း
တူဝ်ၵိုႃး ၶေႃင်းယီင်း လိင်ႇလုၵ်ႈ မႃးလီ လူမ်တေႃယဝ်ႉ။
ပုတ်ႉတင်ၵသုတ်ၶေၼ်ႇ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ ထူဝ်းၵၢၼ်
ၵမ်ႉယူႉလီဵၼ်းႁႃမႃးသေ ယူႉလီ မီးႁိူင်း ၵမ်းလိၼ်။
မိူဝ်းထိုင်ဝၼ်းတႃႇတေ ၵမ်ႉၸႃႇလႆႈၶင်ႉၵဝ်ႉ။ ပုၼ်
ပၼ်ႁႃသုတ်ၶေၼ်ႇ ပေႃးလႆႈလွတ်ႈ ၸႃႇလႆႈ ၵိူဝ်ႉပိူဝ်ႇ
ၵိူဝ်ႉၵူၼ်ႈတင်းလူင်သေ ၽီၶဝ် ပိူဝ်ႇပၼ်ၶူဝ်းၶွင် တင်း
သိူင်ႈယဝ်ႇ။

ယုမ်ႉယမ် ၵူႈႁူတီႈပွင်ႉတေႃၵၼ်သေ ၵႂႇလွတ်ႈတႃႇ။

[ၽတ်ႇတၼ်တဝီပသ်ႇသၶေ]

13॰ 11॰ 1986॥

1– ယီခဝ်ငဝ်းမီးရှူမ်ႈပြမ်ႉမႃႉ၊
ခိုင်းထရျဝလႃႉမီးကိုခၼ်း။
မိုခၼ်ႉလုၵ်ႈဂူႈခႄႈယေႃႉလေႃတႃင်း၊
မႃးခၼမ်မူႉဂွင်ခႃင်းတီႈခၼ်ႈ။
မႃးထွမ်ႉပရိတ်ထဝ်ႈလီလီ၊
ပုခၼ်ႈယွခၼ်းမ်ႉမိုင်းယီထႃင်ႈရွတ်ႈ။
ပခၼ်မိုဝ်းမိုင်းဂတ်းယၢၼ်ခၼ်ခိုပ်ႉပႃခၼ်ႉ၊
ယြႃးမျႃတ်ႈငတေႃႉရေႃးကႃခၼ်ႉမႃးငိခၼ်းလူလျ်ႈတႃႉ။

2– ကေႃး.... ယီတင်းလေႃခဝ်ဂူႈထုမ်းယွမ်ႉ၊
မိုဝ်ႈလိဝ်ခၼ်ႉခႃဝ်းထွမ်ႉတြႃးထဝ်ႈယဝ်ႉ။

3– ယြႃးရဝ်းထဝ်ႈမျႃတ်ႈခႄႉ၊
ရပ်ႉခႃမ်ႉထိုၵ်ႈပူႉထႃႉယီဂူခၼ်း။
သြႃႉဂေႃႉလႃတ်ႈကမ်ႉမီးမႃး၊
ရူရခၼ်လူင်ႉတြႃးပွင်ႉသိင်ႈ။
ကူငဝ်းထဝ်ႈလုၵ်ႉတ်ခၼ်ႈရူၵ်းခေႄႉ၊
ခႃႈခုပ်ႉဝ်ႈပူႉထေႃႉခမ်းယြႃးခႃႈကေႃႈ။

4– ယီလီမီးထိုခိမ်ကုမ်းခႄႉ၊
ယြႃး တြႃးငလႈသင်ႉခႃႉကိင်ဂူဝ်း။

ၶတ်းလွႆၵျူႈလႆႈၵုင်ႇသၢမ်ငဝ်း၊
ယီသၢင်ၵၢင်ၡၢဝ်သဝ်းၵူႈတီႈ။
သဝ်းၼႂ်းလၵျဝလၢႆႇၼႅဝ်ႉ၊
ၵိၵ်ႇသမ်ႉၵၼ်မိူဝ်ႉတၢင်ႇပၢႆး။
သဝ်မိူင်းပဵၼ်ၶမ်းလွၼ်ႉသႂ်သွင်ႇ၊
ၶုၼ်ၵိၼ်းလဝ်ႈယုင်းၶွင်ႇထင်သဝ်း။
တြႃးလဝ်ႈပြႃးၵျႃးမျၢတ်ႈလွၼ်ႇ၊
ယွမ်ႉၵၼ်မၢႆးထွမ်ႇၵွၼ်ႇတင်းမူတ်းလူလုၵ်ႈတၢႆႉ။

5– တၼ်းၶႂ်းလၵျဝလၢႆႇမိုၼ်ႇ၊
ယီပြမ်ႇမၢႆႇမီးၵိုၼ်ႇယလူး။
ၵျဝ်းၶၢႆႈလႆႈၵျဵတ်းၵုသူဝ်ႇၵျူင်၊
သိူဝ်းလူမ်းယွမ်ႉတင်းလူင်သဵင်ႈသဵင်ႈလူလုၵ်ႈတၢႆႉ။

6– ၵႂၢမ်းပြႃးလဝ်ႈၵျႃးပၼ်ၵေႃးဝၢႆႇ၊
ယွမ်ႉၵူႈတီႈလီၼေႃႇ ၵျူမ်လူမ်းတၢႆႉၼေႃႈ။
သူယီမီးမုၼ်ၵုသူဝ်ႇယႂ်ႇ၊
ၵျိူႈပႂ်ႉယႂ်ႇပၼ်ၵူၼ်း။
သူယၢႆႇလိုမ်းၵျိူႈပႂ်ႉပၼ်ၶဝ်၊
ဝိသိသိႇယၢႆႇဝ်ႉမဝ်လူလုၵ်ႈတၢႆႉ။

7– သၢႆႇသၶေႃႇၵၼ်ႇလဝ်ႈမုၼ်ၵျိုင်း၊
သတ်းတဝၢႆႇၶႂ်းမိူင်းၵူႈတီႈ။

ႁူႈၸိုင်လီၶိုၼ်ႈယိုင်ႇယိုင်းယႂ်ႇ၊
ယီလီၵူႈတင်းလႆႈ ၵူႈႁူတ်ႈ။

သႂ်ႇသၼႂ်ႇၼေႈၵူၼ်းလေးၵ၊
ၵူႈၶၢဝ်းပိုင်ႉပၼ်တ လူတူလုၵ်းလူလုၵ်ႈတႂ်ႈ။

၄- ၵႂ်ႈပိၼ်သတ်းတဝႂ်ႇၵႆလမ်၊
ၵိုၵ်းတင်းမူႇလုမ်းၶမ်ၵေႂ်ႉႁူမ်ႈ။
ယွမ်ႉၵၼ်လႆႈၵတ်းယိၼ်သိုဝ်းသႂ်ႇ၊
လိုဝ်ႉလၢပ်ႈယႂ်ႇတိၵႂ်ႇ လိုင်သိုဝ်းၵၼ်တႂ်ႉ။

၅- ၶုၼ်မိူၵ်ႈၵႆႉၵွၵ်ႇၶၢင်ႇတြႂ်း၊
ယူႈလၵ်ႉၵူၼ်းလူၼ်ပႂ်းမၢပ်ႇမိုင်ႈ။
ၵူၼ်းႁူၵ်းၵႆႉလႆႈတီႈမီးၶမ်၊
ယီလူးလၢင်ႈမႂ်းၵမ်လုပ်ႇလိုတ်ႈ။

ယွႆးၶမ်ႉယယီလီၼ်တေႂ်လွၵ်ႇ၊
ၶၵ်ႉၶတ်ႈႁႆႉၶၢမ်ၵွၵ်ႇတိၼ်းမိုဝ်း။

ၶိုင်းထိုၼ်ႇရေႂ်းၵႂ်ႇၵႆႉၵူၼ်းယိုတ်း၊
တၢင်းၵၢဝ်ၵူတ်ႉသူလုၵ်မိတ်း ယူႈမိူၵ်ႈ။
လၢင်ႉ မ တိုင် ဝူဝ်း မႂ် ငႂ်းႁိဝ်၊
ငူးလူင်မိင်းငေႂ်းသမ်ႉငူးၶိဝ်တွတ်ႇၶၼ်ၶင်ႈ။
သိုဝ် မီ လူင် မူ ၵိူၢး ယီလူး၊
လိုဝ်းၶႆႉတူဝ်ထိုၼ်ႇထူးၵူႈယိုင်ႈ။

ယေးမီၢ်းခိုၣ်ၣ်တၢၣ်းပီၡ်ရေၢ်းဂၢၤ၊
ဂၢၣ်ပီၡ်ကၡ်ၤတရၢၤလံၢ်ပှၡ်း။
တၢၣ်းဂၢၣ်ဝၢၣ်မၢ်းၡ်ံ.တၣ်းလှၣ်၊
ဂၢၣ်းတုၣ်းဂ့ၢၤဂံဝှၣ် ရှၣ်ၣ်သၣ်ၣ်သေတၢ်.။
ဃိလိၡှိဝ်မှၣ်းသပ်.ပေတေၤ၊
ၡၢၣ်ဂၢၡ်ပ့ၣ်.သေၤခသၤ ပေလိုမ်း လှၣ်ၣ်တၢၣ်....
သှၢ်း.... သှခေၢ်း....။

မင်ဂလါသုတ်

10– ကေါး ... ဂူၼ်းလီရဝ်းတင်းလူင်လူမ်းၼ်ႉ၊
လွင်ႈပဵၼ်မင်ႇဂလါႇမီးဝႆႉ ပၢၼ်သိုၼ်း။
ၽီဂူၼ်းဂါႈတင်းလူင်ဝူၼ်ႉယူႇ၊
သိပ်းသွင်ၼီႈပီသူႇ ကူၼ်မေါး။
ကမ်ႇရုမင်ႇဂလါႇရူဝ်းရူင်၊
လွင်ႈတၢင်းမုၺ်ႇလီလူင် ၶိုၼ်ႈဂါႈ။
ပုတ်ႉထဂျါႉသေၽီဂူၼ်းငူါႇ၊
ထဝ်ႈပိုတ်ႇမင်ႇဂလါႇၶုၺ်ႇၸေါး။

11– မင်ႇဂလါႇသၢမ်သိပ်းပဵတ်ႇၶေါႈ၊
ၵိၼ်ႇလၵ်းထၢင်ႈၸႄႉၸေါႈလွင်ၸိုၼ်း။
ၸဵတ်းၸွႆႈလေါးဂ ဂျါႉမုၺ်ႇလီ၊
တွၼ်းတူဝ်းငါႇဝၼ်းပီ ပူၼ်ႉထဵင်ႈ။
မင်ႇဂလါႇ သၢမ်သိပ်းပဵတ်ႇပါး၊
သူဂဝ်ၵိုၵ်ႇၸဝ်းၸါး ၽွမ်ႉလွတ်ႈ လူၺ်ႈတါႉ။

12– မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ကါႇၼၼ်ႇတါႇမွၼ်းၶမ်း၊
လဝ်ႈထိုင်ဂသ်ႉသပလမ်းလမ်းမွၵ်ႇၶေါႈ။

ပွၵ်ႇၼိုင်ႇ ၸႆႇငိၼ်းမႆးယဝ်ႉယႆႈ၊
မိူဝ်ႇၵၢၼ်သမ်ပုတ်ႉထႆႈယင်းမိူင်း။
သႆႈဝတ်ႉထိတီႇႁွင်ႇႁျွင်းလူင်၊
သႆတတ်ႉတ တၢၼ်းပူင်လူႈထဝ်ႇ။
မိူဝ်ႇၸၼ်ႉ ထိုဝ်ႇမၼ်းၵမ်ႈႁူလီ၊
ၵေႆႉၼိုင်ႇ လုၵ်ႇၸုၼ်ယိၸိုၼ်းတၢင်ႇ။
ႁၢင်ႇယၢင်လီႁူမ်ထူမ်းၸႄႈၸႄႈ၊
တီႇႁၢၼ်ႉၵၢင်ႇဝိႁႆႈလိင်းပိူင်း။
ၸုၼ်ယိၶဝ်ႇထူးထဝ်ႇပုတ်ႉထမ်ႈ၊
ၵႆႈရဝၵွမ်းတမ်ႈ လီငၢမ်း။
ယူႈသဝ်းတီႇသၢင်ႈတေႆႈလီလီ၊
ထုၵ်းၵိုတ်းယဝ်ႉမၼ်းယိ ဝ်ႇလဝ်ႇထဝ်ႇယဝ်ႇ။

13- ၸုၼ်ယိ မီးၵၢမ်းဝႆႇ ယႂ်းယႂ်း၊
ထၢတ်ႇၼႆႉ ထၢတ်ႇတေမႆး မၢင်ႈမုင်ႇ။
ယိ သၢင် ၵူၼ်း ၶိုၼ်ႇလႆႇသိူဝ်းသႆႈ၊
ၶိုၼ်ႇလႆႇမင်ႈၵလႆႈ လီယုတ်း။
လၵ်းႁိူဝ်ႇထဝ်ႇႁဝ်းယုၺ်ႈႁေႆးပၼ်၊
မင်ႈၵလႆႈထိူဝ်းၵၢၼ်ၸုၼ်ၶၼ်ႇၵႆႇၸၼ်ႉၵေႆႇ။

14- 1 ၼႆႉ ၵမ်ႈလီႁွမ်းသဝ်း ၵၢႆႇ ၵေးၼူၵ်ႈ၊
2 ၼႆႉ ႁိူဝ်ႇႁိူတ်းၵေႆႉမေႆတူၵ်ႈ သွၼ်လၵ်း။

3 ၶၼ်ႉ ႁိူၼ်ႈမူးလႄးတီႈလီပူႇလႄႇ၊
သၢမ်ႁူဝ်မၢင်ႇၵလႄႇ ပဵၼ်မႄး။
ၶၼ်ႇၶၼ်ႉ မုင်ႈတေဝ ၶုၼ်ယီ၊
ႁိူၼ်ႈတွင်းဝႆႉလီလီလူလၢႆႈတႄႉ။

15– 4 ၶၼ်ႉ လႆႈယူႇတီႈသၢင်ႇထုၵ်ႇ မီးဢႄး၊
5 ၶၼ်ႉ ယဝလၢတ်ႈပူၶၼ်ႉမႄး ၵေႇသၢင်ႈ။
6 ၶၼ်ႉ တူဝ်သူပ်းသွင်ပႄး ဝႆႉလီၶေႇ၊
သၢမ်ႁူဝ်မၢင်ႇၵလႄႇ ပဵၼ်မႄး။
ၶၼ်ႇၶၼ်ႉ မုင်ႈတေဝ ၶုၼ်ယီ၊
ႁိူၼ်ႈတွင်းဝႆႉလီလီလူလၢႆႈတႄႉ။

16– 7 ၶၼ်ႉ လွင်ႈငၼ်း တၢင်းႁၶၼ်ႁူပူၶၼ်ႉၶေႇ၊
8 ၶၼ်ႉ မိုဝ်းမေႄၵေႉပၶၼ်ႇလၢႇ ထိုင်တၢင်း။
9 ၶၼ်ႉ သွၶၼ်ၵၢဝ်ဝိၶီး ႁုလွမ်းလီ၊
10 ၶၼ်ႉ ၵူၢမ်းလုၵ်ႈထုၵ်ႇၵေးၶီ လင်ႇလၢတ်ႈ။
သၢမ်ပႄးမၢင်ႇၵလႄႇ ၵတ်ႉထ၊
ၵၶၼ်ၶၼ်ႉမုင်ႈတေဝ တွင်းၵိုမ်းလူလၢႆႈတႄႉ။

17– 11 ၶၼ်ႉ ၵူတ်ႇယၢၶၼ်မၢၶၼ်းယၵ်းၿမႈမႄႇတႄႇ၊
ၵိၵ်ႇသမ်ႉပေႄႈႁႄလႅင်ႉၵေႄးလႄႇ ၶိုၼ်းတၢၼ်ၶၼ်း။
12 ၶၼ်ႉ လုၵ်ႈလၢင်းၶၢင်းမေး ၵမ်ႉၵုမ်းမႅင်ႇ၊
13 ၶၼ်ႉ ၵၢၶၼ်သုၵ်ႉသၵ်ႉ ၿမးလႅင်ႇ ၵႅတ်းငၢမ်း။

သၢမ်ပႃးမင်ႇၵလႃႇကတ်ႉထ၊
ကၶၼ်ၶၼ်ႉ မုင်းတေဝ တွင်းၵုမ်းလူလ်ႈတႃႉ။

18- 14 ၶၼ်ႉ ပၶၼ်ၵျတ်းယိုၶၼ်ႈကၢပ်ႈၶၼ္ဝပ်ႇ ၶူဝ်းၶွင်၊
15 ၶၼ်ႉ သုလရိတ်ႈ တြႃးပွင် တိုဝ်းမ်ၶၼ်ႈ။
16 ၶၼ်ႉ လိူဝ်ႉၶိူဝ်းပီႈၶၼွင်ႉ ၵမ်ႉၵုမ်းမ်င်ႇ၊
17 ၶၼ်ႉ ၵၢၶၼ်ယိတ်းၵ်ႉၔမးတ်င်ႇ ၵျတ်းငၢမ်း။

သီႇပႃးမင်ႇၵလႃႇ ကတ်ႉထ၊
ကၶၼ်ၶၼ်ႉ မုင်းတေဝ တွင်းၵိုမ်းလူလ်ႈတႃႉ။

19- 18 ၶၼ်ႉ ကဝ်လိူင်ကဝ်တူဝ်ၔဝႈပိူင်ႈၵူႃႇ၊
19 ၶၼ်ႉ ၵၢၶၼ်ပႃႇပထမ်ႇမႃႇၵျူၵ်းၵျၵ်း။
20 ၶၼ်ႉ ၶၼမ်ႉလဝ်ႈမဝ်းသူႇရႃႇပေၵိၶၼ်၊
21 ၶၼ်ႉ ၵုသူဝ်ႇယႃႇလိုမ်းသိလ် ဝူၶၼ်ႉၶ်ႈတႃႉၶၼႃႈ။
သီႇပႃး မင်ႇၵလႃႇ ကတ်ႉထ၊
ကၶၼ်ၶၼ်ႉ မုင်းတေဝ တွင်းၵိုမ်းလူလ်ႈတႃႉ။

20- 22 ၶၼ်ႉ တီႈလီၵူဝ်ၵျူႈၶၼပ်ႉယုင်ႇ၊
23 ၶၼ်ႉ မႃႇၶၼယွမ်ႈၵွမ်းသုင်ႇဝၢင်းလူင်း။
24 ၶၼ်ႉ ၵျူႈၵျတ်းလီင်ႉင်ၢးကိမ်ႇလီလိူဝ်၊
25 ၶၼ်ႉ ၔၵးလူးၵျူၶိုၶၼ်းၶၼိူဝ်တွပ်ႇသ်ၢႈ။
26 ၶၼ်ႉ မိူဝ်ႈသၢင်ႇထုၵ်ႇၵျႃထွမ်ႇတြႃး၊
ၶုၶၼ်ယီတွင်းၵျႃႈပႃးယႃႇသူလ်ႈလူလ်ႈတႃႉ။

21- 27 ၶၼ်ႉ ၵတ်းမႂ်ႇၶႂ်ႇၵိၼ်ၶႄႈ ယူၼ်ႉၵၢဝ်၊
28 ၶၼ်ႉ ၵူၢမ်းသွၼ်ယႃႇ ဝႆႉမဝ်ႉ ထွမ်ႇငၢႆႈ။
29 ၶၼ်ႉ လႂ်ႈႁူပ်ႉ ရႁၢၼ်းလဝ်ႈသိလ်ထမ်း၊
30 ၶၼ်ႉ တြႃးထွမ်ႇၵမ်းၵမ်းၵႂ်ႉတွင်ႈ။
သီႇပႃး မင်ႇၵလႃႇ ၵတ်ႉထ၊
ၵၼ်ၶၼ်ႉ မွင်းတေဝ တွင်းၵိမ်းလူလၢၼ်ႈတႃႉ။

22- 31 ၶၼ်ႉ ထပၶိူင်ႈၵမ်ယိပ်းၵတ်ႉၶ်ၼ်ႇ၊
32 ၶၼ်ႉ ပြမ်ႇမမႃတ်ႈလီၼ်ၶၼ်ႇ ၵမ်တိုဝ်း။
33 ၶၼ်ႉ ၵရိယႃႇ သၸ်ႉလႃႇႁၼ်လိၼ်း၊
34 ၶၼ်ႉ ၶိပ်ႉပႃၼ်ႇပွင်ႁိတ်းႁၢင်းသိုဝ်ႈၶႄႈ။
သီႇပႃးမင်ႇၵလႃႇ ၵတ်ႉထ၊
ၵၼ်ၶၼ်ႉ မွင်းတေဝ တွင်းၵိမ်းလူလၢၼ်ႈတႃႉ။

23- 35 ၶၼ်ႉ ၵေႃႉၺႃးလေႃးၵထမ်ႇ ၵမ်ႇတၼ်ႈ၊
36 ၶၼ်ႉ ၶိၼ်င်မႂ်ႈလူတ်ႇႁၼ်ႈ ယၼ်ထိပ်း။
37 ၶၼ်ႉ ရႃႇၵမုၼ်ႈလူၵ်ႉလိုၵ်ႉၵမ်မူၵ်း၊
38 ၶၼ်ႉ ရႃၼ်ႇႁႂ်းမႂ်ႈတိုတ်းတူၵ်း ယႃတ်ႇႁၢင်ႈ။
သီႇပႃး မင်ႇၵလႃႇ ၵတ်ႉထ၊
ၵၼ်ၶၼ်ႉ မွင်းတေဝ တွင်းၵိမ်းလူလၢၼ်ႈတႃႉ။

24- ၶၼ်ႇၵႃႈဝႃႈမႃး မင်ႇၵလႃႇ၊
ၵေႃႉလိူၼ်လႂ်ႈႁိတ်းၵူႃႇထိုၼ်ထိုၵ်း။

ၵႅတ်ႈၶႃႇၶပႇရၢၼ်ႈထ သၢင်းလၢင်း၊
ႁႂတ်ႈမိူဝ်းၵုႃႈလႂ်ၢတၢင်းႁူပ်ႇမူၼ်ႈ။

သၢမ်သိပ်းပႂ်ၢပႅတ်ႈမင်ႈၵလႃႈ၊
ၵေႃႇလုၵ်လႂ်ႈႁိူတ်းၵုႃႈႁူင်လိုဝ်း။

ၵေတဝပုတ်ႇတ ၵေႃႇယႂၼ်းငိၼ်း၊
ထမ်းသႅင်ၼမ်ႇထမ်းလိၼ်း ၵၢပ်ႈသုၵ်ႈ ႁဝ်းယဝ်ႇ-
သူၵျ်း.... သူၶေႃး....။

ရတၼသုတ်

25- ၶင်ႇၶႅံ. မိူဝ်ႈၵေႃႇငဝ်ႈပဵၼ်မႃး
လဝ်ႈယွၼ်းလႆႈပဵၼ်ၾြူးပုတ်းယၢၵ်ႈ။

ပၢၼ်လဝ်ႈၾြူးတီႇပင်ႇၵလႃႇ၊
လဝ်ႈပဵၼ်သုမေႇထႃႇရသေး။

ႁပ်.ပျႃႇတိၵ်ႇလုမ်ႈမိၵ်ႈလီငၢမ်း၊
ၾြူးမိူင်ႇၵပ်းတၢမ်းမတ်.မၼ်ႈ။

ပႃရမီႇၵိူၼ်ႇလဝ်ႈသိပ်းပႃး၊
ၵုပပႃရမီႇသိပ်းပႃး၊
ပရမတ်.ထပႃရမီႇသိပ်းပႃး၊
ႁူမ်းၵၼ်ဝႆ.မီးမႃး သၢမ်တီႈ။

လင်ႇပဵၼ်ပႃရမီႇသၢမ်သိပ်း၊
ႁႃႈပႃးလဝ်ႈႁတ်းယိပ်း လူႇသၢင်ႈ။

ပုၼ်ႈလေႃးၵပီႈၶႅင်.ၶုမ်ႇထဝ်ႈ၊
ပုၼ်ႈလႆႈၶိုၼ်ႈပဵၼ်လဝ်ႈၶိူဝ်မိူင်း။

ၶင်ႇၶႅံ. လဝ်ႈႁဵတ်းယဝ်.သၢမ်ပႃး၊
ထိုင်ၽိူဝ်လၢတ်ႈသုတ်းမႃးၵေႃႇမုင်ႈ။

လိူၼ်ႁူၵ်းမူၼ်းသိပ်းႁႃႈတၢ်ၼ်းထွၵ်ႇ၊
တီႈလဝ်ႈၽူႈၵိူတ်ႇၵွၵ်ႇသူၼ်ပဝ်း။

ၵႃႇယုလဝ်ႈ သၢဝ်းၵဝ်ႈၵၼႃၼ်း၊
ထဝ်ႈပိၼ်တၢႆႈရႁႃၼ်းႁူပ်ႉမိၼ်ႈ။

ၶိႇၵဝ်မ ၸသၢၼ်ႈ ၵိုၵ်းၵူႈႇ၊
ယၢတ်ႇယသေႃႇထရႃႇ ၶမ်းၵ်ႃး။

တုၵ်ႉၵလရိယႃႇႁူၵ်းပီ၊
သလ်ႉလႃႇသီႇပႃးလီႁုလ်ၼ်ႈ။

တီႈၼိူဝ်ပလ်လၼ်ႇၿပႉၶုၼ်သူၼ်၊
ၵြႃးၵႃႈတၼ်းလူၼ် လူၼ်ႉသိၼ်ႈ။

လိူၼ်ပိတ်ႇမူၼ်းႁေႃးထမ်ႇမလၢၵ်ႈ၊
ႁေႃးပၢၼ်ပိၼ်ႇလဝၵ်ႈယီပႃး။

လေႃးၵုတ်ႉၵြႃႇၵဝ်ႈႁူဝ်းႁူၼ်၊
ၵြႃးၵႃႈတၼ်းလူၼ်ၵုၼ်ႇလဝ်ႈ။

ဝူၼ်ႉၸိူဝ်လီမီးသတ်ႉထႃႇယုမ်ႇ၊
လိူဝ်ႉၼၼ်ႇယိူၼ်ႈၵပုမ်ႇပၢၼ်ၽြႃး။

ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈယီလူးႁၢႆႉလိူဝ်ၼေႃႇ၊
ၼွၼ်ႉလဝ်ႈ ၵႃႇၼၶၼ်ႇတႃႇမိူဝ်းႁေႃး။

တၶၼ်းၼ်ုၼ်းမိူၼ်းလူၼ်ဝေႇသႃႇလ်ႇ၊
ၵၢၼ်ၶိုၼ်းလွတ်ႈသၢမ်ၶီႇလုမ်းလုမ်း။

လုၺ်ယိူင်ႈၶႂင်ႉလဝ်ႈၵႃႇၼၶ်ႇတႃႇ၊
မိတ်ႉတႃႇ ၵရုၼႃႇ လီငၢမ်း လူၺ်ႈတႃႉ။

26- လၵျဝလႃႇ ၵတေႃသိၼ်ၶ်၊
ၵႃႇၼႃႇ လေႃးထိုင်လ်ၶ် လွတ်ႇသိင်ႈ။
ၶၼ်းမိူင်းဝေႇသႃႇလီႇယၢမ်းၼၶ်၊
ရေႃးၵႃႇယီလူးလၶ်ၵၢပ်ႈရွတ်ႈ။

27- လဝ်ႈၵႃႇၼၶ်ႇတႃႇလ်ႈမိူဝ်းၵျႃး၊
ၵၢပ်းလူင်သၢမ်ပႃး ပေႃးတိတ်ႇသိင်ႈ။
မိူဝ်ႈၶ်ႉၵျဝ်းၶႃႈဝ်ႉၶၼ်ႇၼၶ်၊
ရွင်ႉၵျိင်းတိင်ႇၵွၶ်ၵၶ်ၶူၶ်ႉလွတ်ႈ လူၺ်ႈတႃႉ။

28- တၶ်းၶ်ရွတ်ႈမႃးလီ၊
ၶိူဝ်လီၶ်ယီတင်းသိင်ႈ။
ၶိူဝ်ၵၢင်ၵျၢဝ်သဝ်းယူႇ၊
ၵႃႈယီမူႇတင်းမူတ်း။
ဝ်ႉလုၺ်လူမ်းၵၶ်တႃႉ၊
ၵႃႇရဝတြႃး။
တင်းသိင်ႈသီႇယုမ်ႇယွမ်ႇ၊
ယွမ်ႉၵၶ်ထွမ်ႇထမ်းၵျႃးလူလၺ်ႈတႃႉ။

29- ယီတင်းလူင်ၶဝ်ၶေႃႉ....၊
ၵဝ်ပြႃးၵေႃႉတိုၵ်းသူၶ်း။

သူယီယွမ်ႉၵၼ်ထွမ်ႇ၊
ၵူၼ်းၵူႈယွမ်ႇသူပိူင်းၶဝ်တႃႉ။
ၶိူင်ႈပူႇလေႃႇတိမ်တၼ်း၊
ၶမ်ႈၶိုၼ်းဝၼ်းၶွပ်ႇၵႃပ်ႈသူယဝ်ႉ။
ၵွပ်ႈပိုဝ်ႈမီးၼင်ႇၼၼ်၊
မိတ်ႉတႃႇပၼ်ပုင်ႉလွၵ်ႈၶဝ်တႃႉ။

30– မိူင်းၵူၼ်း ၼၵႃးလီ၊
ၵႃလူၼ်ႇယီသၢင်ႁူမ်ႈ။
ၵႃႈပိၼ်ၶိူင်ႈၵုလ်ႉလႃႇ၊
ရတၼႃႇလေးမူတ်း။
ၵမ်ႇမိူၼ်ရတၼႃႇၽြႃး၊
သင်တိုၵ်းမႃးၵမ်ႇလႆႈ။
ၽြႃးၼႆႉႁူင်ႁၢင်း၊
ပူၼ်ႉၵူႈတၢင်းၵိၼ်ႇမျႃတ်ႈ။
ၼင်ႇၼႆႉ ၵႂမ်းသလ်ႉလႃႇႁဝ်းမီး၊
တူဝ်ယွမ်ပီးႁႅၵ်ႈမူႈလူလ်ႈတႃႉ။

31– ၽြႃးမျႃတ်ႈပုတ်ႉထႃႇ၊
ၵရိယႃႇမၢၵ်ႈမီး။
သမႃႇထိတ်မ်တၼ်း၊
သႃႇၵီႇယၼ်းလိုဝ်ႉမျႃတ်ႈ။

ၵိလေႇရႃႇၵၵၢင်း၊
ၼိပ်ႉႁူင်ႁၢင်းႁူႉႁွတ်ႈ။

ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇတီႈၵတ်းယၼ်၊
လႆႈလီပႅၼ်ပိုၼ်ႈထိုၵ်ႈ။

တီႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႇတြႃး၊
တႅၵ်ႈသင်မႃးၵမ်ႇလႆႈ။

ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇတြႃးလူင်၊
ၵႅၼ်ႇၵွႆႇႁူင်မျၢတ်ႈထွတ်ႈ။

ၵုဢထဝ်ႈလိုဝ်တုဝ်း၊
ၵႅၼ်ႇႁူင်ႁူဝ်းပုၼ်ႉပိုၼ်ႈ။

ဢင်ႇၼႆႉၵွပ်ႈမီးၵႂၢမ်းသထ်ႉထႃႇ၊
ႁႂ်ႈၵၼ်သတ်းတပႃႇၶဝ်သိုဝ်းလူၺ်ႈတႃႉ။

32- ၽြႃးပႅၼ်လဝ်ႈႁဝ်းၼႆႉ၊
ၵၼ်ပႅတ်ႈဝႆႉၵိလေႇ။

ၵရိယႃႇမၢၵ်ႈဢၼ်ႉ၊
ၵၼ်သုၵ်ႈယၼ်ႉၶၢဝ်မူတ်း။

လၢႆလၢႆးၵၼီးၼီး၊
လဝ်ႈၵၢမ်းၶီးၵႅၼ်ႇယွင်ႈ။

ဢင်ႇၵႃႈၵရိယႃႇ၊
သမႃႇထိဢၼ်ႉၵွႆး။

ကမ်ႇမီးကီႈသင်ခႅခၼ်ႈ၊
တၢင်းလီလႅ်ခၼ်ႈပခၼ်မႃး။

ကၼခၼ်ႇတရိဂႃႇ၊
သမႃႇထိဂေႃႈဝႃႈ။

ပြႃးလဝ်ႈပူင်ဂုၢမ်း၊
ဂူႈလဝ်ႈကၢမ်းမွဂ်ႇလၢတ်ႈ။

ကခၼ်မိူခၼ်ကရိယႃႇမၢဂ်ႈခႆႉ၊
သမႃႇထိမိူခၼ်ဝႆႉကမ်ႇမီး။

ကရိယႃႇမၢဂ်ႈလဝ်ႈတြႃး၊
ရတၼႃႇပႅခၼ်မႃးလၢဂ်ႇမျၢတ်ႈ။

ခင်ႇခႆႉဂွပ်ႈမီးဂုၢမ်းသလ်ႉလႃႇ၊
ရူႈကခၼ်သတ်းတဝႃႇခဝ်သိူဝ်းလူလ်ႈတႃႉ။

33– ပြႃးလဝ်ႈႁဝ်းလႃႉဂုႃႇ၊
ယွင်ႈကၢမ်းကရိယႃႇပႅတ်ႇပႃး။

ကခၼ်ဝႃႈကရိယႃႇပႅၵ်ႇလဝ်ႈ၊
မၢဂ်ႇသီႇ ပူဝ်ႇသီႇ ခဝ်ႈကဝ်လေႃး။

ခဝ်ႈပႅခၼ်လုဂ်ႈႁဂ်ႉလဝ်ႈပြႃး၊
တၢင်းတၢခၼ်းပိူခၼ်ႈကဝ်မႃးႁပ်ႉထိူဂ်ႈ။

တီႈခုၼ်းလဝ်ႈမၢဂ်ႈကရိယႃႇ၊
ဂႃႈပႅခၼ်ခိူင်ႈသတ်ႉထႃႇတၢခၼ်းဝၢင်း။

ၼႃးမုၼ်တၢင်းလီမီးလိူဝ်ယႂ်ႇ၊
ယူႈလႂ်လႆႈလူႇသႂ်ႇပၼ်မႃး။
ၵရိယႃႇ သင်ႇၶႃႇလီလူင်၊
ၵုင်ႇၵုၼ်းၵဵၼ်ႇၵွႆႁူင် လၢၵ်ႇပိူင်ႈ။
ၼင်ႇၼႆႉၵွပ်ႈမီးၵႂၢမ်းသလ်ႉထႃႇ၊
ႁႂ်ႈၵၼ်သတ်းတဝႃႇၶဝ်သိူဝ်းလူၺ်ႈတႃႉ။

34– လဝ်ႈၵေႃးတမသႃႇသၼႃႇ၊
သမႃႇထိမၼ်ႈၵႂႃႇလီငၢမ်း။
လဝ်ႈၵၼ်ၶတ်းလႂ်ၼႃႇလူင်လၢင်၊
ၵိလေႇသႃႇမူတ်းမၢင်လွတ်ႈသႅင်ႈ။
လဝ်ႈမျၢတ်ႈရျၢၼ်းတႃႇၶဝ်ၼႆႉ၊
ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇၵႃႇယုင်ႇဝႆႉလီငၢမ်း။
ၵိုင်ႇၵႃႈၶူဝ်းၶွင် ပလ်ႉၸေးၵွၼ်ႇ၊
ၵမ်ႇလႆႈသႅင်ႈသုမ်းသွၼ်ႇသေၵိတ်း။
လႆႈငၢႆႈယလသမႃႇပၢတ်ႈ၊
ၵရသႃႇၸမ်းထၢတ်ႈၵိၼ်သုင်း။
ၵရျတ်ႉတယူဝ်ႇပဵၼ်မႃး၊
ၶဝ်လဝ်ႈၶဝ်ႈတြႃးယူႇမၼ်ႈ။
တၼ်းၼႂ်းၵရိယႃႇသင်ႇၶႃႇ၊
လီၼဵတ်ႈသၢၵ်ႈၼႃႇၼႃႇလိူဝ်တွၼ်း။

ၶၼင်ႇၶၼ်ႉ ႁွပ်ႈမီးငုၢမ်း သလ်ႉလႆႇ၊
ၵိူၼ်ႈၵၼ်သတ်းတဝႆႇ ၶဝ်သိုဝ်းလွႆလႆႈတႆႉ။

35– သဝ်လွင်ယၵ်းတူယိုႇ လိၼ်ယင်၊
လွမ်းသီႇ ၶၼေႈမႆးမင်ၵမ်ႇတူင်ႉ။
လဝ်ႈမၢၵ်ႈၵရိယႆႇ မိုၼ်ၶၼၼ်၊
ၵဝ်မၢၵ်ႈလၢၼ်ႇ ႁုႁၼ်သီႇ ၶေႈ။
သေႆးတႆႇ ပၢၼ်ႇ လဝ်ႈမျၢတ်ႈလီၶဝ်၊
မိုၼ်တင်းယၵ်းတူသဝ်ယုၵ်ႇ လၵ်ႈ။
ၶဝ်လဝ်ႈႁုသလ်ႉလႆႇ တြႆး၊
သပ်ႉပလုပြႆးမွၵ်ႇ လၢတ်ႈ။
တၼ်းၶၼ်ိုးသင်ႇ ၶႆႇ သေႆးတႆႇ ပၢၼ်ႇ၊
လီႁုမ်လုမ်းၵမ်ႇ တၢၼ်ႇ ထူးတွၼ်း။
ၶၼင်ႇၶၼ်ႉ ႁွပ်ႈမီးငုၢမ်းသလ်ႉလႆႇ၊
ၵိူၼ်ႈၵၼ်သတ်းတဝႆႇ ၶဝ်သိုဝ်းလွႆလႆႈတႆႉ။

36– သတ်တၵ်ႉ ၶတ်ႉ တုပရမ၊
လဝ်ႈသေႆးတႆႇ ပၢၼ်ႇ ၶၼတင်းလိုဝ်း။
ပြႆးၶျေႆးဝ်ႉ လိုၵ်ႉ လမ်ႇ ၶၼႆႇ၊
ၵရိယသလ်ႉလႆႇ လီငၢမ်း။
ၶဝ်လဝ်ႈၵဝ်မၢၵ်ႈလၢၼ်ႇ ႁၼ်ႁု၊
လိုဝ်ႈလိုႈၵမ်ႇ လ်ႈလုယိတ်းတၢင်း။

သမ်ႉဝႂႈလူင်လိမ်းမူၶၼ်ႈပျႂႇၶႄႂႇ၊
ပိၵ်ႇလၢၵ်ႈၵမ်ႇလိုဝ်ႈၵူႂႇၶိုၼ်းၵုမ်း။
တၶၼ်းၶိုင်းသင်ႇၶႂႇသေႂးတႂႇပၢၶၼ်ႇ၊
လီႁူမ်လုမ်းၵမ်ႇတၢၶၼ်ႇထုးတွၶၼ်း။
ၶငင်ႇၶၼ်ႉႁွပ်ႈမီးၵူၢမ်းသၵ်ႉလႂႇ၊
ႁိူႈၵၶၼ်သၵ်းတဝႂႇၶဝ်သိုဝ်းလူလျ်ႈတႂႉ။

37– သေႂးတႂႇပၢၶၼ်ႇပုၵ်ႉၵူဝ်ႇၶဝ်ၶၼ်ႉ၊
လႆႈမီးလုင်ႇတိမ်ဝ်ႉလျၢၶၼ်ႇမၢၵ်ႈ။
သၵ်ႇၵႂႇယၢတိတ်ႉထိဝိထိၵိလ်ႉသႂႇ၊
သီလပ်ႉပတ်ႉတႁူမ်ႈၵိုၵ်းၵူႂႇသၢမ်ပႂး။
မၢၵ်ႈလျၢၶၼ်ႇတပ်းလႆႈမိူဝ်ႈလိဝ်ၵၶၼ်၊
ၵိလေႇသႂႇမၢင်ၵၶၼ်တပ်းယဝ်ႉ။

38– ငီႂးတိရိလ်ႉသၢၶၼ်ႇပိတ်ႉတႂႇ၊
ၵပႂႇယၵမ်ႇၵူႂႇ ယိၶၼ်မူတ်း။
ၵယိထႂႇၶငၢၶၼ်ႁူၵ်းႁျၢႉ၊
ၵႂႈပိၶၼ်ၵၢၶၼ်မိတ်းလေႃႉၵမ်ႇမီး။
တၶၼ်းၶိုင်းသင်ႇၶႂႇသေႂးတႂႇပၢၶၼ်ႇ၊
လီႁူမ်လုမ်းၵမ်ႇတၢၶၼ်ႇထုးတွၶၼ်း။
ၶငင်ႇၶၼ်ႉႁွပ်ႈမီးၵူၢမ်းသၵ်ႉလႂႇ၊
ႁိူႈၵၶၼ်သၵ်းတဝႂႇၶဝ်သိုဝ်းလူလျ်ႈတႂႉ။

39- ၸဝ်ႈသေႃးတႃႇပၢၼ်ႇၵႃရီယႃႇ၊
လႆႈၵဝ်တူဝ်ယိတ်းၵူႈ၊
လႆႈၵဝ်သူပ်းယိတ်းၵူႈ၊
လႆႈၵဝ်ၸွင်ယိတ်းၵူႈၵေႃႈလႆၢး။

တၢင်းယိတ်းပေႃးၵႃႈမီးတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇ၊
ၶဝ်ၸဝ်ႈလၢတ်ႈမၼ်ႈမၢၼ်ႇဢၼ်လႅင်း။

တၢင်းယိတ်းၵမ်ႇထုၵ်ႇႁူမ်ႇသိမ်းပွင်၊
ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇပေႃႇၼွင်းၸွင်မၢၵ်ႈယိမ်ႈ။

ၶဝ်ၸဝ်ႈပိၼ်ၼင်ႇၼႆႉၽြႃးၵျေႃး၊
ၵႃရီယႃႇသထေႃးၸဝ်ႈလၢတ်ႈ။

တၼ်းၼွင်းသင်ႇၶႃႇသေႃးတႃႇပၢၼ်ႇ၊
လီႁူမ်ႁူမ်းၵမ်ႇတၢၼ်ႇထူးတွၼ်း။
ၼင်ႇၼႆႉၵွပ်ႈမီးၵႃမ်းသၸ်ႉၸႃႇ၊
ႁွင်ႈၵၼ်သတ်းတဝႃႇၶဝ်သိုဝ်းလူၺ်ႈတႃႉ။

40- လိုၼ်ႁႃႈၶၢဝ်းမႆႈႁွတ်ႈထိုင်မိုဝ်း၊
မွၵ်ႇမၢၵ်ႇထိုၼ်ႇယုမ်ႈၶိုဝ်းၵီႈၶုဝ်ႈ။
ထိုၼ်ႇၼႆႉ မီးမႆႉယွတ်ႈၵႆၢႇၵၼ်၊
လီတူၺ်းထိုၼ်ႇယုမ်းတၼ်မိုတ်ႈမုၼ်ႈ။
ပြႃးၵျေႃးၵတ်းယိၼ်ၼိပ်ႉပၢၼ်ႇ၊
ထိုၼ်ႇပႃႇလဝ်ႇမိုၼ်ႇတၢၼ်ႇၽြႃးၵျေႃး။

တၼ်းၼွ်းရတၼႃႇၶမ်းပြႃး၊
လီလူမ်းၼႃႇကႃးလႃးပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ။
ၼင်ႇၼ်ႉ ၵႂပ်ႈမီးၵွၢမ်းသထ်ႉထႃႇ၊
ႁွ်ႈကၼ်သတ်းတဝႃႇၶဝ်သိူဝ်းလူလၺ်ႈတႃႉ။

41– ကၼ်မျၢတ်ႈၼႃႇသုတ်းတီႈပြႃး၊
ယီၵူၼ်းမုင်ႈတႂင်းတႃးယွ်ႇပိုင်ႈ။
ကၼ်မျၢတ်ႈတီႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႇပြႃးႁၼ်၊
တြႃးမျၢတ်ႈၶႃးပၼ်မႂၵ်ႇႁွ်ႈ။
ကၼ်လီတၢင်းၵမ်ၵဝ်ႇပိုၼ်းပြႃး၊
ၵိၼ်ႇထဝ်ႈထၢင်ႈကဝ်မႃးမိင်ႇပူၼ်ႈ။
တြႃးမျၢတ်ႈထိုဝ်ႈထွ်ႈလီငၢမ်း၊
ၵိၼ်ႇထဝ်ႈၶႃးၵပ်းတၢမ်းယဝ်ႉသိင်ႈ။

တၼ်းၼွ်းရတၼႃႇၶမ်းပြႃး၊
လီလူမ်းၼႃႇကႃးလႃးပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ။
ၼင်ႇၼ်ႉ ၵႂပ်ႈမီးၵွၢမ်းသထ်ႉထႃႇ၊
ႁွ်ႈကၼ်သတ်းတဝႃႇၶဝ်သိူဝ်းလူလၺ်ႈတႃႉ။

42– ၵႃႈတီႈထဝ်ႈမျၢတ်ႈရႁၢၼ်းတႃႇ၊
ၵၢမ်ႇၵဝ်ႇသိင်ႈမူတ်းၵွႃႇလီငၢမ်း။
ၵၢမ်ႇမွ်ႇၵေႃႈကမ်ႇပေႃႇၼိုၼ်းတိၼ်း၊
ယဝကမ်ႇထပ်းပိၼ်းလႂတ်ႈသိင်ႈ။

ကၼ်ပီၼ်ႇရႁႃၼ်းတႃႇလႆႈလုမ်း၊
လိူဝ်ႉၶိူဝ်းၸတႃႇၶိုၼ်းၵုမ်းမွတ်ႇဝွတ်ႈ။

ကမ်ႇတႃပ်ႈႁူၺ်ႈလႃတ်ႈမိုၼ်ႇလိုၼ်ႇကီၼ်း၊
မိုၼ်ၶင်ႇမွတ်ႇယွႆးတီၼ်းကမ်ႇမႆႈ။

တၼ်းၶိုၼ်းသင်ႇၶႃႇရႁႃၼ်းတႃႇ၊
လီႁူမ်လုမ်းၶေႃႇၶေႃႇထူးတွၼ်း။

ၶင်ႇၶႆႉ ၵွပ်ႈမီးၵိုမ်းသလ်ႉလႃႇ၊
ႁိူဝ်ႈကၼ်သတ်းတဝႃႇၶဝ်သိူဝ်းလူၺ်ႈတႃႉ။

43- 44၊ 45- ယီၶဝ်ယူႇၶိူဝ်လိၼ်လုမ်းၵိုၼ်း၊
ယိၵၢင်ႁႃဝ်ဝႃးဝုၼ်းပၼ်ႇမူၼ်ႈ။

ကွၼ်ၵၼ်ႁူတ်ႈမႃးတီႈတၼ်းၶႆႈ၊
ႁဝ်းႁႃးမူႇလပ်းယႆသႅင်ႈသႅင်ႈ။

ယွမ်ႉၵၼ်ပူႇဢေႃႇဝႆႈ[ပျႃး]၊
ယွမ်ႉၵၼ်ပူဢေႃႇဝႆႈ[တျႃး]၊
ယွမ်ႉၵၼ်ပူႇဢေႃႇဝႆႈလႆႈပႃး၊
သူၵဝ်ကိဂ်ႇႁဝ်းႁႃးၶုပ်ႈဝႆႈ။

ၶင်ႇၶႆႉ ၵွပ်ႈမီးၵိုမ်းသလ်ႉလႃႇ၊
ႁိူဝ်ႈကၼ်သတ်းတဝႃႇၶဝ်သိူဝ်းလူၺ်ႈတႃႉ–
သူၵျ်း.... သူၶေႃး....။

မ်ႄတ်တႃသုတ်

46– ၶၼင်ႇ,ၶၼ်ႉ မ်ႄတ်ႉတႃႇ,သုတ် မုၶၼ်ငဝ်း၊
ၶိုၼ်းဝၼ်းၵိၵ်ႇ,သူႁဝ်းၵႂ်.လွတ်ႈ။

ထႃႉၶဝ်ယႄတ်ႇ,ယုၵ်ႉၵိၵ်ႇ,ယီလူး၊
ၶိင်းၶဝ်ၵမ်ႇ,မႃးထူးပျႃႉႁႃင်ႈ။

47– ယႃမ်းမူဝ်ႈၵႃင်ၶိုၼ်းၶွၼ်းလပ်းၵုႃႇ၊
လႂ်ႈၶွၼ်းၵတ်းယႄၼ်ၶၼႃႇ,ယေႃးယေႃး။

ၵိၵ်ႇ,သမ်ႉၶွၼ်းလပ်းၵုႃႇ,ပိူင်ၶၼၼ်၊
ၵမ်ႇ,လႂ်ႈၶွၼ်းယၼ်ႁၼ်ဝူလႃႇ,ႁင်ႈ။

ပရိတ်ၼၵးထူးမုၼ်ထုၼ်းၵႃး၊
သူၵဝ်ၵိၵ်ႇ,ႁဝ်းႁႃးယွမ်ႉလွတ်ႈလူလႃႈတႃႉ။

48– ၵတ်းယႄၼ်တီႈၶိပ်ႉပႃၼ်ႇ,ႁူင်ထူး၊
ၵဝ်တင်းလေႃးၵီႇ,လႃၼ်ႇ,ၶဝ်ထူးၵူႈမူဝ်ႈ။

ယူႈၵၼ်လၵ်းလႅမ်ၶုၼ်းၵတ်းယႄၼ်၊
ၵရၶီယမ်လီႁႄတ်းပႄၼ်ၼတႉယဝ်ႉ။

ႁႄတ်းမေႃၵူႈမီးဝႂ်ႉသိပ်းႁူဝ်၊
ၵူႈမီးဝႂ်ႉ သူပ်းတူဝ်သိုဝ်ႈသႄတ်ႉ။

ၵိၵ်ႇသမ်ႉဝႆႉလႂ်သိုဝ်ႈလီငၢမ်း၊
ၶဝ်ႈပႅၼ်ၵူၼ်းႁုၵ်ႂၢမ်းသင်ႇငႆၢး။
ဝႆႉလႂ်ႁူဝ်ႈၵူၼ်ႈၵူၼ်ႇတြႃး၊
မႃႇၼၵမ်ႇမီးမႃးမၢၼ်ႇၶိုၼ်ႈ။

49– ႁူဝ်ႈႁႅတ်းၵိမ်ႇတိူၵ်ႈငႆၢးလီလူင်၊
လႅင်ႉငႆၢးသႂ်ႇၼိုင်းထူင်ၵိမ်ႇလႆႈ။
ဝၼ်းပၢၼ်ၵၢၼ်ၵေႇၵမ်ႇႁႅတ်းမၢၵ်ႈ၊
ႁႃလႅင်ႉၵသၢၵ်ႈႁူဝ်ႈမဝ်မႃး။
ႁူၵ်းႁူးၵိၼ်ႇတရေႇပႂ်ႉႁၢင်ႈ၊
ႁူဝ်ႈမီးပၼ်ႇလႃႇၵၢင်ႈၼမ်တွၼ်း။
ဝႆႉလႂ်ၵမ်ႇႁုၵ်းႁႆၢႉၼမ်မူဝ်း၊
ၼိုင်းပီးၼွင်ႉလူဝ်ႉၶူဝ်းယႃႇႁူဝ်ႈယႅၵ်ဝ်တႃႉ။

50– ၵၢၼ်ႁုၵ်းႁႆၢႉမၢင်မဝ်၊
ၵူၼ်းႁုၶဝ်ၸသႉယွႆႈ။
ၵိုင်ႇၵႃႈၼိုင်ႈၵိတ်းၵိတ်း၊
ၵမ်ႇလီယိတ်းယႅၵ်ႇပူင်ႈ။
ၵႃႈပႅၼ်သတ်းတဝႃႇ၊
ႁူဝ်ႈမႅတ်ႉတႃႇထိုင်လူး။
ယႃႇႁူဝ်ႈၶဝ်မီးယႆႉး၊
ႁူဝ်ႈလီဝႆးယူႇမူၼ်ႈလူၺ်ႈတႃႉ။

51– တူဝ်မီးလူမ်းၵွၵ်ႇ ၶဝ်ႈပၼ်းၶိုင်၊
တူဝ်ၵၼ်လၢင်ႈတူၵ်းလိုၵ်တူင်ႉတေၶၼ်ႈ။
လႆႉၶဝ်လိုၵ်ၶိမ်ယူႇၵူႈၶၢဝ်း၊
ငူးၶဝ်တူဝ်ၵၼ်ယၢဝ်းယေႃးတၢၵ်ႇၼႅင်ႈ။
ပႆးလၢင်ႉတူဝ်ၵၼ်ယိုင်ႇလူင်လၢင်၊
ၵိုၵ်းတင်းတူဝ်ထၢၼ်ႈၵၢင်ထုၵ်ႈၶႄႈ။
မိူင်းလိူင်တူဝ်တိူမ်ႇလႅၵ်ႉၵီသီး၊
လိူဝ်းၶဝ်တူဝ်ယွမ်ပိူၼ်ၶိူဝ်ႉမၢၵ်ႈ။

52– လႆႉၶဝ်ၵဝ်တႆတူလ်းၵမ်ႇလိူင်ႈ၊
လႅးသမ်ႉယင်းမီးထိူင်ႈတႆထူပ်း။
တူဝ်ၵၼ်မီးတီႈၵႂ်တင်းၶႄမ်၊
တူဝ်ၵၼ်မီးတီႈလမ်တင်းသႅင်ႈ။
တူဝ်ၵၼ်ၵုပပၢတ်ႈပႅၼ်မႆး၊
တူဝ်ၵၼ်ၸေတႇၶိုၼ်းပႆးတွင်ႉၸေမႈ။
သတ်းတဝႆႇ ဝႆႈယဝ်ႉတင်းလူင်၊
သုၶယူႇသိူဝ်းသူင်တင်းသႅင်ႈလူလ်ႈတႆႉ။

53– ၵေႃႉၶိူင်ႈၸေလႈ တင်းၶႄမ်၊
ယႆႇလိုၵ်လမ်ၵွၵ်ႇယိူင်ႈ။
ၵေႃႉၶိူင်ႈ ႁႅတ်းၵၢၼ်လီ၊
ၵေႃႉၶိူင်ႈ ၶီၸေႁႉၵင်ႈ။

တႂ်င်းသေလွၵ်ႈလမ်လၢင်ႉ၊
ယႃႉထုမ်ထၢင်ႉမဝ်ယႅင်း။
ၵေႃ.ၶိုင်ႈၽလႈၵူၶၼ်းလွႆ၊
ၵၶၼ်ၶၢၶၼ်လွၵ်ၽဝႈပုင်ႈလႂ်ႈတႃႇ။

54- ႁႂ်ႈႁၵ်ႇမူၶၼ်ၶၼင်ႉလုၵ်ႈၵေႃႇၶိုင်ႈ၊
ၵိုတ်ႉလိင်ႇယူႉသဝ်းပိုင်ႈပီၶၼ်မႃး။
တီႈၶႂ်းလူဝ်းၶဝ်သတ်းတဝႃႉ၊
ႁႂ်ႈမီးလွၵ်မိတ်.တႃႉၽယႈတူၶၼ်း။

55- ၵႃႈပီၶၼ်ၶႂ်းလုလိဝ်လေႃးၵ၊
ၵုၵ်ႇထမ်ႉယႃႉၶူဝ်ယႁႃႇတင်းမူတ်း။
ၵထေႃးထ တၢင်းယႃႉတွႆႈလၢင်ႈ၊
တိရိယယႃႉၶၢင်ႈ သႂ်င်တၢင်း။
ယႃႉႁႂ်ႈမီႈယိုတ်ႉၵပ်ႇယွႆးယွႆး၊
ယႃႉတင်းၶႂ်ၵ်ႈ တင်းၶႂ်း ယႃႉထၢပ်ႈလူလႆႈတႃႇ။

56- ႁူမ်လူမ်းၵမ်ႉမီးတီႈတၵ်ႈၶူင်း၊
မိတ်.တႃႉတြႃးႁူင်းႁႂ်ႈၽယႈ။
ၶၼင်ႉၵႃႈသယေႃးၵၶၼ်လီတႂ်ၶၼ်း၊
ယႃႉငဝ်လပ်းငဝ်ၶႂ်ၶၼ်းယူႉပိတ်ႈ။

56- တိတ်ႇထမ်ႉမူဝ်းၵိုတ်းလွၵ်သႃႉယႃႉ၊
ထရမ်ႉ မူဝ်ႈယၢမ်းၵွႃႉပႃႉၶႂ်ၶၼ်း။

ၶဵသိၶၼ်ၶႄ မိူဝ်ႈၶင်ႈလွၶၼ်းလွၶၼ်း၊
သယႃၶႄ မိူဝ်ႈၶွၶၼ်းယွၶၼ်ႇႁၢင်ႈ။
လိူင်မဵတ်ႉတႃႇသတိမီးၶႄမ်၊
လိူဝ်းၶဵ်ႉ ႁူဝ်ႈတိုဝ်းၵမ် တေႃႇလူဝ်ႈ။
ၶင်ႇၵႃႈလိူင်လိမီးမဵတ်ႉတႃႇသိူဝ်းသူင်၊
လ်ႈဝႃႈယူႇလ်လူင်ၶိူင်းသႃႇသၶႄႇၶမ်းလဝ်ႈ
ၶဵ်ႉယဝ်ႉ။

58– ပေႃးဝႃႈႁဵတ်းၶဵ်ယူႇလပ်းတိတ်း၊
တၢင်းၵဝ်လႃႉၵဝ်ယိတ်းၵမ်ႇလၢပ်ႈ။
ပေႃးမီးသိလ်ထမ်းသီႇလဝႃႇ၊
သမ်ႉၵဝ်မၢၵ်ႈပၶ်ႇလႃႇတူလ်ႈလေႃး။
ပေႃးမီးမႃးတိမ်ထူၶၼ်ႈၵမ်ႇလု၊
ၵိလေႇသႃႇတတ်ႉထုယၢၶ်ၵၢင်း။
ၶင်ႇၵႃႈဝႃႈမႃးႁဵတ်းသေႇသေႇ၊
ၵၶ်ယူႇယိင်ႈသၶ်ႇထေႇယဵၶ်ၵတ်း။
ၶင်ႇၶဵ်ႉ မဵတ်ႉတႃႇသုတ်ႁူင်ႁၢင်း၊
ႁေႃးမႃးယဝ်ႉသၢင်းလၢင်းလွတ်ႇသိင်ႈ–
ၽတႉယဝ်ႉ သူၵျ်း.... သူၶေႃး....။

ခၼ်ထသုတ်

59– ၵေႃး.... ၵူၼ်းလီႁဝ်းလူမ်းၼႆႉ၊
မၢၼ်ႈတၢၼ်ႈယိၵတ်ႉဝႆႉၽြႃးၶႃး။
ယႃႇယႃယိၵေႃႇၵျႃႉၵွၼ်ႈႁူၼ်၊
ၵွၼ်ႉငူးၸပႉတင်းလူၼ်ႁူၼ်သိၼ်ႇ။
ခၼ်ထသုတ်မိူၼ်ၸတႉၽြႃးၶႃး၊
ၵႃႇၼေႃႇၶိတ်ႇသၽေႃးလွမ်းႁွတ်ႇ။
ၽေႃးရၢၼ်ႈႁုၵ်းၵႃႉၵွၼ်ႉတင်းမူတ်း၊
ခၼ်ထသုတ်ၵဝ်ယူတ်းၸႁႉသိၼ်ႇ။
ဝိရူပိၵ်ႉၶေႁိ ၵႃမ်းၽြႃး၊
သူၵဝ်ၵိၵ်ႈႁဝ်းႁႃး ၶူၼ်ႉလွတ်ႇ လူၺ်ႇတႃႉ။

60– ဝိရူပၵ်ႉၶ ၼၵႃးၶဝ်၊
သူၼ်ႉႁိူဝ်ႇႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႇတႃႉ။
ၵေႃႈရႃႈပထ ၼၵႃးၶဝ်၊
သူၼ်ႉႁိူဝ်ႇႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႇတႃႉ။
သပျႃပုတ်ႉတ ၼၵႃးၶဝ်၊
သူၼ်ႉႁိူဝ်ႇႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႇတႃႉ။
ၵၼ်ႁႃၵေႃးတမလုမ်းၶဝ်၊
သူၼ်ႉ ႁိူဝ်ႇႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။

61. တိၼ်ၵမ်ႈမီးသတ်းတဝႃႇၶဝ်၊
သူၼ်ႉ ႁႂ်ႈႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။
တူဝ်မီးတိၼ်သွင်ၶွၼ်ႁဝ်းၶဝ်၊
သူၼ်ႉ ႁႂ်ႈႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။
တူဝ်မီးတိၼ်သီႇၶွၼ်ႁဝ်းၶဝ်၊
သူၼ်ႉ ႁႂ်ႈႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။
လႃႉၵၼ်တူဝ်တိၼ်ၼမ်ႁဝ်းၶဝ်၊
သူၼ်ႉ ႁႂ်ႈႁၵ်ႉၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။

62– တိၼ်ၵမ်ႈမီးသတ်းတဝႃႇႁဝ်းၶဝ်၊
ယႃႇတႅၵ်းၶႅၵ်းတူဝ်ၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။
တူဝ်မီးတိၼ်သွင်ၶွၼ်ႁဝ်းၶဝ်၊
ယႃႇတႅၵ်းၶႅၵ်းတူဝ်ၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။
တူဝ်မီးတိၼ်သီႇၶွၼ်ႁဝ်းၶဝ်၊
ယႃႇတႅၵ်းၶႅၵ်းတူဝ်ၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။
လႃႉၵၼ်တူဝ်တိၼ်ၼမ်ႁဝ်းၶဝ်၊
ယႃႇတႅၵ်းၶႅၵ်းတူဝ်ၵဝ်လူၺ်ႈတႃႉ။

63– ၵႃႈပႅၼ်တူဝ်လႆႈသတ်းတဝႃႇ၊
လုမ်းၶဝ်ထူၺ်ႈလႆႈႁႆႇမႃးၶိုၼ်း။
ၵမ်ႇဝႆႉၵႃႈပႅၼ်သတ်းတဝႃႇ၊
ၵုပႃတ်ႈလႆႈပႅၼ်ႁႆႇမီးပႆႉ။

ၵႃႉပိၼ်ႇသတ်းတဝႃႉတင်းလူင်၊
ၵိုၼ်ႉသႃႉယုင်ႉလူမ်းသူင်ၶူပ်ႉမိၼ်ႇၸေႃႉသေတႃႉ။
ၵိူင်ႉၵႃႉသတ်းတဝႃႉတူဝ်ပွင်၊
ၵႃႉပိၼ်ႇမႃးၶႃၶၼ်လိူင်တူၵ်းသိင်ႉသေတႃႉ။

64– မျႃတ်ႉၶေႃႉပျႃးပိၼ်လဝ်ႉၵွၼ်းၶၼ်ႉ၊
ၵူင်ႉလဝ်ႉၵမ်ႉမီးဝ်ႉတီႉသုတ်း။
ေလႃးၵုတ်ႉပြႃးလဝ်ႉၵွၼ်းၶၼ်ႉ၊
ၵူင်ႉလဝ်ႉၵမ်ႉမီးဝ်ႉတီႉသုတ်း။
ၵရိယႃႉသင်ႉၶႃႉလဝ်ႉၶၼ်ႉ၊
ၵူင်ႉလဝ်ႉၵမ်ႉမီးဝ်ႉတီႉသုတ်း။
ငူး ငေႃး လလၢင်း ၵူင်ႉၵႃဝ် မီ၊
လိူင်ႉၵျူၶၼ်းၶူၼေလႃႉလီၵူပ်ႉလိၶၼ်ႉ။

65– လိူဝ်းၶၼ်ႉၵိလေႉသႃႉၶမ်ၵိုၶၼ်း၊
ပမႃႉၶတ်ႉၵ်ႉၶိုၶၼ်းမီးသိင်ႉ။
ပရိတ်ဢွၵ်ႉၵၼ်ႉ ႁွတ်းယဝ်ႉလီ၊
ၵၶၼ်ႉတရေႉတၢင်းၶိၵျူႉပိူင်ႉ။
ပျႃးလဝ်ႉၶဝ်မူဝ်းၶိပ်ႉပူႉ၊
ႁူဝ်လိူၵ်ႉၶႃႉဝ်ႉလူႉတႃၶၼ်းမူတ်းၶႃႉၵေႃႉ။
ဝိပသ်ႉသီလႃႉၵူႃႉပျႃး၊
ၶဝ်လဝ်ႉတင်းလိတ်းပႃးၶုပ်ႉဝ်ႉဢေတႃႉယဝ်ႉ–
သူရျႃး ... သူၶေႃး ....။

မေႃးရသုတ်

66– ၵေႃး.... ၵူၼ်းလီႁဝ်းလုမ်းၼႆႉ၊
မိူဝ်ႈလဝ်ႈလႆႈပဵၼ်ဝႆႉၼူၵ်ႉယုင်း။

တႃႇလႆႈသပ်ႉပလူတလႃၼႆႇ၊
ပႃႇရမီႇလႆၢတၢၼ်ႇႁဵတ်းမႃး။

တၼ်တၵႁိရိင်လႃ လွႆႈလူင်၊
ၼူၵ်ႉယုင်းယူႇသဝ်းသူင်တီႈၼၼ်ႈ။

67– လဝ်ႈလွတ်ႈ မေႃးရပရိတ်သုတ်ႈ၊
မူးသိူဝ်းလိူတ်းသိုပ်ႇလုၵ်ႈၵၢင်ၶိုမ်း။

ၵေႃႉၼိုင်ႈတႆၢၵူႇယဝ်ႉၶိုၼ်းပုတ်ႈ၊
လိူတ်းပၢၵ်ႇပီႇၵမ်ႇလုတ်ႈသေဝၼ်း။

ႁဵတ်းႁိူဝ်ၵေႃႈၵမ်ႇလႆႈလႃးလႃး၊
မေႃးရသုတ်တြႃး ယွမ်ႉလွတ်ႈလူႆႈတႃႉ။

68– ၼႆႉၸလႈ ယုင်းၶမ်းလဝ်ႈၵႂႃႉလွတ်ႈ၊
ၵုတေတီဝၼ်းထွတ်ႈလိူင်းမႃး။

လဝ်ႈပဵၼ်ၶုၼ်ၵေႃၵ တူၼ်လိူဝ်၊
ၵၢင်ဝၼ်းႁိူဝ်ႈလိူင်းပဵဝ် မိူင်ႇယိုၼ်ႈ။

ၵႃႇပိၼ်တူဝ်ၸိူဝ်သတ်းတႃဝႃႊ၊
ထဝ်ႇထၢင်ႇယိူၼ်ႇပၼ်ၵူဝ်ႊတႃလႅင်း။
ၼိူဝ်လိၼ်ၶုၼ်ဝၼ်းၵိူဝ်ႇလႅင်းတႆႇ၊
ၵႂပ်ႇၼႆႉ ၶႃႇၶုပ်ႉဝႆႇၶုၼ်ဝၼ်းၶႃႇၵေႃႇ။
ႁဵၼ်ႇၶႃႇမူၼ်ႇသိူဝ်းၸိူဝ်တၢင်းဝၼ်း၊
ယုင်းၶမ်းလႂတ်ႇတႅမ်တၼ်းၵူႇမူဝ်ႇၸတႃႉယဝ်ႉ။

69– ဝိသုတ်ထိပြႃမ်ႊမၼပြုး၊
ႁူႉႁၼ်လူင်ႉတြုးမူတ်းလိူမ်ႇ။
ၶႃႇၶုပ်ႉဝႆႇတီႇသမ်ႊပုတ်ႉထႃႊ၊
ႁဵၼ်ႇႁပ်ႉၶႃႇၵေႃးၵႃႊသေၵမ်း။
ၼင်ႊၵႃႇၶႃႇၶုပ်ႉဝႆႇပြုးႁဝ်း၊
ႁဵၼ်ႇတေႊထမုၼ်ငဝ်းႁူမ်ႇၶႃႇလူလ်ႇတႃႉ။
ၶႃႇၶုပ်ႉဝႆႇပုတ်ႉထပြုးႁဝ်း၊
မၢၵ်ႇယူဝ်ႊလၢၼ်ႊမုၼ်ငဝ်းၵေႃႇဝႆႇၶႃႇၵေႃႇ။
ပြုးလႂတ်ႇပူၼ်ႉၵိလေႊသႃႊ၊
ၵေႃးၵႃႊသဝၼ်ႊတၼေႊၵႂမ်းၼႂမ်း။
ႁႃႇပႃးဝိမုတ်ႉတိၵ်ၼ်ႊထဝ်ႇ၊
ၶႃႇၶုပ်ႉဝႆႇတၢင်ႊၵဝ်ႇၵဝ်ယုင်း။
ဝႃႇၵႃႇလုၵ်ႇႁၵ်ႉထဝ်ႇထႂမ်းထမ်း၊
ၵၼ်ၼႆႉ ၼူၵ်ႉယုင်းၶမ်း ဝူၼ်ႉဝႆႇ။

ၵဝ်တၢင်းပရိတ်ႉလွမ်ႉႄၵႉၵူႈ၊
ၵႃၵိၼ်ၼိူင်ႈၵလႃႇတၢင်းဝၼ်းႄတႉယဝ်ႉ။

70– ၼႆႉလႄႈ ယုင်းၶမ်းလဝ်ႈၵံႉလွတ်ႈ၊
ၵပေတိဝၼ်းထွတ်ႈလူမ်လူင်း။
လဝ်ႈပီၼ်ၶုၼ်ၵေႃၵ တူၼ်လိဝ်၊
ၵၢင်ဝၼ်းႁူဝ်ႈလိင်းပိဝ်မိင်ႇယိုၼ်ႈ။
ၵႃႈပီၼ်တူဝ်ၸွႆႈသတ်းတဝႃႇ၊
လဝ်ႈလင်ႇယိုၼ်ႈပၼ်ၵူႇတႃလိင်း။
ၼိူဝ်လိၼ်ၶုၼ်ဝၼ်းႁူဝ်ႈလိင်းတီႈ၊
ၵွပ်ႈၼႆ ၶႃႈၶုပ်ႉဝႆႈၶုၼ်ဝၼ်းၶႃႈၵေႃႈ။
ႁဵ်ႈၶႃႈမူၼ်ႈသိူဝ်းၸွႆႈတင်းၼိုၼ်း။
ယုင်းၶမ်းလွတ်ႈၵိုၼ်းၵိုၼ်းၵူႈမိူဝ်ႈႄတႉယဝ်ႉ။

71– ဝိသုတ်ထိပြႃမ်ႇမၼႄပြူး၊
ႁူႉႁၼ်လူင်ႉတြူးမူတ်းလိူမ်ႈ။
ၶႃႈၶုပ်ႉဝႆႈတီႈသမ်ႇပုတ်ႉထႃႇ၊
ႁဵ်ႈႁပ်ႉၶႃႈၵေႃးၵႃႇသေၵမ်း။
ၼင်ႇၵႃႈၶႃႈၶုပ်ႉဝႆႈပြူးႁဝ်း၊
ႁဵ်ႈတေႇလမုၼ်ငဝ်းႁူမ်ႇၶႃႈလူလၢႆႈတႃႉ။
ၶႃႈၶုပ်ႉဝႆႈပုတ်ႉထပြူးႁဝ်း၊
မၢၵ်ႈယူဝ်ႇလၢၼ်ႇမုၼ်ငဝ်းၵေႃႈဝႆႈ။

ပြႃးလွတ်ႈပူၶၼ်ႇဂိငလႉသႃႉ၊
ၵေႃးဂႃႉသဝၶၼ်ႉတၶႄႉဂွမ်းၶၼွမ်း။

ႁႃႈပႃးဝိမုတ်ႇတိၵီၶၼ်ႉလဝ်ႈ၊
ၶႃႈၶုၵ်ႇဝ်ႈတႃင်ႉဂဝ်ႈကဝ်ယုင်း။

ဝႃႈဂႃႈလုၵ်ႈႁၵ်ႇလဝ်ႈလွမ်းထမ်း၊
ကၶၼ်ၶၼ်ႇ ၶၼူၵ်ႇယုင်းၶမ်းဝူၶၼ်ႇဝ်ႈ။

ကဝ်တင်းပရိတ်လွမ်ႇငႁႇတူဝ်၊
ႁိတ်းၶၼ်ပျႃႉသိူဝ်းၶၼူဝ် မိူဝ်ႈၶမ်ႈငတႇယဝ်ႇ–
သူရျး.... သူၶေႃး....။

ဝတ်ႉတႃသုတ်

72– ၵေႃး.... ၵူၼ်းလီႁဝ်းတင်းလူင် လုမ်းၼႄႉ၊
မိူဝ်ႈလဝ်ႈလႆႈပဵၼ်ဝႆႉၶုမ်ႈၶမ်း။

တႃႇလႆႈသပ်ႉပလုတလႃၼေႇ၊
ပႃႇရမီႇလႆႈတႃၼႄႇႁဵတ်းမႃး။

ရၵ်ႉၶမူဝၼေ ထိူၼ်ႇလူင်၊
ၶုမ်ႈၶမ်းယူႇသိူဝ်းသူင်တီႈၼေၼႄႈ။

ပရိတ်ဝတ်ႉတႃသုတ်လဝ်ႈလွတ်ႈ၊
ႁႂ်းမႆႈထိူၼ်ႇၵမ်ႇႁွတ်ႈယဵဝ်မႃးဧတႉယဝ်ႉ။

73– ၵႃႈတီႈသႃႇရိပုတ်ႉတရႃႇ၊
လေႃးၵပိုင်ႈၵိုင်ၵူႃႇလီငၢမ်း။

ၽႃႈလဝ်ႈမျႃတ်ႈၼေႇႁေႃးပၼ်၊
လူဝ်ႈၵမ်ႇႁႃႇမီးၼေၼ်ၵမ်ႇႁူင်ႈ။

ဝတ်ႉတႃသုတ်ပရိတ်မုၼ်ႁႅင်း၊
ႁဝ်းႁႃးမူႇဝိူင်းဝႅင်း ယွမ်ႉလွတ်ႈလူယႃႈတႃႉ။

74– တွၼ်းၼႂ်းသႃမ်လေႃးၵ၊
သီလ်သီႇလတြႃး။

ၵိၵ်ႇလူလ်ႈသၼ်ႉၼႃႇႁူင်၊
ၼိူၼ်ႈလီလႅင်မွႆႇမျၢတ်ႈ။
မေတ်ႉတႃႇ ၵၡ်ၶႄႇ၊
ႁဵင်းယွႆႇၶႄႇမေးမႃး။
ၶင်ႇၵႃႈတြႃးၶဵ်ႉ၊
ၶႃႈတေဝ်ႉဝၢၶၼ်းၵျႃးလူလုၺ်ႈတႃႉ။

75- ၵဝ်ၶဵ်ႉဝူၶၼ်ႉၼွၺ်ၶပ်ႈ၊
တြႃးၼဝ်ႈမေးႁဵင်း။
ၵႃႈပူၶၼ်ႉမႃးၶမ်ၶႄႇ၊
ၽြႃးၼဝ်ႈပေႃႇၵွႃႇၶူဝ်မူင်း။
ကွင်ႇၽပႉ မၢၡ်ႇႁႃႈပႃး၊
ၶႃႈထေၶၼ်းၼႃးဝူၶၼ်ႉၶွပ်ႈ။
ၶမ်ႉၵတ်ႉလေသၼ်ႉၼႃႇ၊
ၶႃႈပိုင်ႈၵွႃႇယဝ်ႉမူတ်း။
ၵဝ်ဝူၶၼ်ႉၼွၺ်မေးမႃး၊
ႁဵင်းတြႃးၵတ်ႉထူၶၼ်ႈ။
ၽြႃးပေႃႇဝၶၼ်းသိုၶၼ်း၊
ၵဵၶၼ်ႇၶမ်ၵိုၶၼ်းပေႃႇၵေႈ။
သၼ်ႉၼႃႇၶမ်ၵတ်ႉၵဝ်၊
ၶႃႈႁေတ်းကဝ်ပိုင်ႈႁူမ်ႈၶႃႈၵေႃႈ။

76– ၵဝ်ၼႆႉမီးပိၵ်ႇတိၼ်၊
ကမ်ႇလၢင်ႈမိၼ်ၵႂႃႇလႆႈ။
တိၼ်သုင်ၶုၼ်ပႃႇတႃႇ၊
ကမ်ႇလၢင်ႈၵႂႃႇပႆႇယႂင်း။
ၸမႈပေႃႈၵဝ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ၊
ပိူၼ်ႈမိၼ်ၽႃႈတင်းမူတ်း။
ၵေႃး.... ႁႆးမႆႈႁူလ်ႈထိူၼ်ႇပႃႇ၊
ၸဝႈပႆၢႈၵႂႃႇသေၵမ်းလူလ်ႈတႃႉ။

77– ၵႂၢမ်းသလ်ႉလႃႇၵဝ်ၽႃး၊
ကုၵ်ႇမီးမႃးၵမ်းၶိုင်ႈ။
ႁႆးၶၼ်ႉမိူၼ်တူၵ်းၶမ်ႉ၊
ႁႆးကမ်ႇသမ်ႉပဵဝ်ၵိုၼ်း။
သိပ်းပႆႇႁူၵ်းၸပႇလႃႇ၊
ႁႆးယၢၼ်ၵႂႃႇယဵၼ်ၵတ်းသေယဝ်ႉ။
သလ်ႉလႃႇၶေႃႈထႃး၊
သင်ကမ်ႇမႃးမိူၼ်လႆႈ။
ကၼ်ၵဝ်ထိုင်လိၵ်းယုတ်ႈ၊
သလ်ႉလႃႇထုတ်ႈပၼ်ႁဵင်း။
ၶင်ႇၼႆႉလဝ်ႈၽႃး၊
ၵေႃးထႃးမုၵ်ႇလၢတ်ႈတေႉယဝ်ႉ။

သိပ်းပၢႆႁူၵ်းၼပႇလႃႇလမ်ႉ–
ၶိုင်ႈၶၼႃႈ [700] ဝႃး၊ 4 ၶၼႃႈ [2800] ဝႃးယဝ်ႉ။

ၶၼင်ႇၵႃႈႁဝ်းလႆႈတုင်း၊
ၽဵတ်ႇၽိူဝ်ႉလုင်းႁႂ်ႈပၢႆႈ။
ၵႃႈပဵၼ်သိုၵ်းမၢၵ်ႇၶိူဝ်၊
ႁဝ်းပၢႆႈသိူဝ်တိုၼ်ႇလဵၼ်ႈ။
ၵူႇ သူၵူႇၵႆၵႆ၊
ပႆ သူႇပႆလိုၵ်ႉလိုၵ်ႉ။
သပ်ႉပၽယႃၶီ၊
ႁႂ်ႈပၢႆႈၶီသဵင်ႈသဵင်ႈ။
ၵႃႈပဵၼ်မင်ႇၵလႃႇ၊
ၶိူင်ႈသိူဝ်းသႃႇပဵၼ်မႃး။
ၵွၵ်ႇပိူၼ်ႈႁွင်ႉလဝ်ႈလဝ်ႈ၊
ၶဝ်ႈပိူၼ်ႈႁွင်ႉၶုၼ်ၶုၼ်။
ၶဝ်ႈငိုၼ်းၶၼမ်ၶမ်းလူင်ႇ၊
ထၢင်ႇႁၢင်ႈပိူင်ႇၵိၼ်တိုဝ်း။
တႃႇ သီႇ ၽႃႇ သၢမ်ပႃး၊
ႁဵတ်းလႆႈမႃးၵူႈမိူဝ်ႈ။
လဵဝ်းႁွတ်ႈၶိုပ်ႉပႃၶၼ၊
ႁႂ်ႈၽဝလဵဝ်းၼမး လူၺ်ႈတႃႉ–
မုၶၼ်ရျီး.... မုဢၼ်ၵၶၼႃး....။

ထလၵ်ႉၵသုတ်

78– ကေႃး.... လဝ်ႈၵူၼ်းလီလုမ်းၼႆႉ၊
ကၢၼ်မီးဝႆႉထလၵ်ႉ။

ပရိတ်ႈသုတ်ႈတြႃး၊
ပေႃးလႅၼ်းလႃးဝူၼ်ႉလႆႈ။

ၵႃႈပႅၼ်သတ်းတံဝႃႇ၊
ကၢၼ်ယူႇၵုႃႇယွမူဝ်း။

မိူၼ်တင်းယူႇၼိူဝ်လိၼ်၊
မိူၼ်မီးတိၼ်ၵုႃႇယၢင်ႈ။

ၵႃႈပႅၼ်လွင်ႈလၢႆမူႇ၊
လႆႈမီးယူႇတႅမ်တၼ်းဧတႉယဝ်ႉ။

79– ၵွပ်ႈယီလူးယူႈလၵ်ႉ၊
ၵူၼ်းကမ်ႇႁၵ်ႉလင်းႁဝ်း။

ၵႃႈပႅၼ်ၵုပၢတ်ႈဧယ၊
ပူၼ်ႉတႃဧခကွၵ်ႇလွတ်ႈ။

လိူဝ်းပိူၼ်ႈပူၼ်ႉလႆၢတၢၼ်ႇ၊
ၼပ်ႉတူၺ်းကၢၼ်ႇၼမ်သုတ်း။

တီႈထလၵ်ႉမုၼ်ငဝ်း၊
သူၵဝ်ႁဝ်းယွမ်ႉလွတ်ႈလူၺ်ႈတႃႉ။

80– မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ကႃႇၼၼ်ႇတႃႇ၊
လဝ်ႈၼႄၵႂႃႇၵႂႃမ်းမီး။
ၸဝ်ႈႁဝ်းၶဝ်ၼုမ်ႇထဝ်ႈ၊
ၶႃႈၸဝ်ႈလႆႈယိၼ်းမႃး။
မိူဝ်ႈယၢမ်းၽြႃးထိတိ၊
သဝတ်ႉထိထင်သဝ်း။
ၶုင်းႁွင်းသုတတ်ႉတႃ၊
ကၼႃႇထပိၼ်ႇမီးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

81– ယၢမ်းမိူဝ်ႈယူႇၶုင်းႁွင်း၊
ရႁၢၼ်းပွင်းႁွင်ႉတဝ်ႈ။
ရႁၢၼ်းၶဝ်ကေႃႈကေႃႈ၊
ၽြႃးၵေႃႈပူင်ၵႂႃမ်း။
ဝႃႈၵႃႈရႁၢၼ်းႁႃတ်ႈယႂ်ႇကွၼ်ႇ၊
ကွၼ်တၢင်းၼႆႉမိူဝ်ႈၵွၼ်ႇပိူၼ်မႃး။
ၸိူဝ်းၶဝ်ယီတႃဝတိင်ႇသႃႇ၊
တင်းယီကသူႇရႃႇ တိုၵ်းတေႃးၵၼ့်ယဝ်ႉ။
ယီသွင်ယႆႃႇ ၸုဝ်ႉလုၵ်ႈသိုၵ်း၊
ႁိူတ်းပွႆးကၢင်ႈတေတိုၵ်းၵၼ်ယဝ်ႉ။
ဝႃႈၵႃႈရႁၢၼ်းမႂ်ႇယၢမ်းၼၼ်၊
ၶုၼ်ကိၼ်းၸင်ႇပူင်ပၼ်ၵႂႃမ်းလၢတ်ႈ။

ပေႃးဝႃႈႁွတ်ႈတီႈၶႄႈသိုၵ်းမိုၼ်ႉ၊
သင်ဝႃႈသူၵူဝ်တိုၼ်ႉၶူၼ်ပိုဝ်း။

လၵ်းႁၢၼ်ႈတူၺ်းပႆႇလၢမ်ႉတိုင်းၵဝ်၊
လိူင်ၵူဝ်တူဝ်ၶွၼ်းၶဝ်တိုၼ်ႉသၢၼ်ႈ။

တူၵ်းလိူင်ၵူဝ်ၵေႃႈရႆႇလႆႇၵႂႃႉ၊
ပိူၼ်ၼင်ႉၼႆႉ မၢၼ်ႉယႃႉလိူင်ႁတ်းမႃးယဝ်ႉ။

82– သင်ဝႃႈၵမ်ႉတူၺ်းပႆႇတိုင်းၵဝ်၊
ပလႃႉပတိၶဝ်ႁၢၼ်ႈမိုင်ႈ။

ပလႃႉပတိတီႈပႆႇတိုင်း၊
သူတူၺ်းႁၢၼ်ႈမီးယိုင်းၵမ်ႉယၢၼ်ႈ။

လိူင်ၵူဝ်တူဝ်သူယီၶွၼ်းၶဝ်ႉ၊
တိုမ်ႉၼိူဝ်ႉသၢၼ်ႈယဝ်ႉယဝ်ႉရႆႇမူတ်းသေယဝ်ႉ။

83– တီႈပႆႇတိုင်းပလႃႉပတိ၊
လူင်လိုမ်းၵူႉၵၼ်ၼီၵမ်ႉတူၺ်း။

ႁၢၼ်ႈတူၺ်းဝရုၼ်ၵလၢမ်ႉ၊
သင်ၼၶၼ်ၵၼ်ၵေႃႉၶၢမ်ႉသူမီး။

လိူင်ၵူဝ်တူဝ်သူယီၶွၼ်းၶဝ်ႉ၊
တိုမ်ႉၼိူဝ်ႉသၢၼ်ႈယဝ်ႉယဝ်ႉရႆႇမူတ်းတေႉယဝ်ႉ။

84– ပ်ႃတုင်းဝရၶေကလႃမ်ႇ၊
သင်ဝႆႈၵမ်ႇလ်ႈၵႃမ်ႇလွမ်တူလ်ုး။
ပ်ႃတုင်းၶုၶၼ်ၽိၵိႇသႆၶေ၊
သူၽိတူလ်ုးၵွ်ႈၵျႆ့လွ်ၵျ်င်း။
လွ်ၵူဝ်တူဝ်သူၽိၶွၶၼ်းၶဝ်ႇ၊
တုမ်ႇၶိူဝ်ႉသႃၶၼ်ႈယဝ်ႇယဝ်ႇၵ်ႃမူတ်းၼေတႃႉယဝ်ႉ။

85– ဝႆႈၵႆႈရၵျႃၶၼ်းလုၵ်ႈၵျၵ်ႉၵဝ်၊
ပ်ႃတုင်းၶုၶၼ်ကိၶၼ်းၶဝ်ၽိမုင်ႈ၊
ပ်ႃတုင်းပၸႆႇပတိၶဝ်ၽိမုင်ႈ၊
ပ်ႃတုင်းဝရၶေသ်ႉသၶဝ်ၽိမုင်ႈ၊
ပ်ႃတုင်းၵိႇသႆၶေသ်ႉသၶဝ်ၽိမုင်ႈ၊
ပေႆးဝႆႈၶဝ်ၽိတူလ်ုးပ်ႃတုင်း၊
လွ်ၶဝ်မီးၵူၽုင်းၵမ်ႇယႃၶၼ်ႈ။
လွ်ၵူဝ်တူဝ်သူၽိၶွၶၼ်းၶဝ်ႇ၊
တုမ်ႇၶိူဝ်ႉသႃၶၼ်ႈယဝ်ႇယဝ်ႇၵျ်ႃမူတ်းၼေတႃႉယဝ်ႉ။
ၽိၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်ႈတင်းၵူဝ်ၵ်ႃ၊၊
ၵမ်ႈၽွင်ႈၵူဝ်တႃင်းတ်ႃလွမ်ႇၽႃၶၼ်ႈလုၵွၶၼ်ႇ။

86– ၵၶၼ်ၶဝ်ၵူဝ်ၵ်ႃၼေလႆႈၵမ်ႇၵ်ႃ၊၊
ၵွပ်ႈသင်မီးလ်ႃလ်ႃၵွ်ႈလၵ်ၢင်ႈ။

ဝါႈဂါႈရှါခၼ်းလုၵ်ႈရှၵ်ႇဂဝ်ဖြါး၊
ဂုပ်ႈသင်ခုခၼ်သိဂျါးလဝ်ႈပုိခၼ်ႈ။
ခုခၼ်ယိကိခၼ်ႉတလဝ်ႈမင်းဂျိး၊
လေါး တေါး မေါး ဂေါႈမိးပႃႉသိၼ်ႈ။
ဂုဝ်တုၵ်းလုၵ်တုင်ႇတိခၼ်ႈပႃႈကုၵ်ႉ၊
ခုခၼ်ကိခၼ်းလုၵ်တိခၼ်ႈတုၵ်ႉယင်းမိးယူႉယဝ်ႇ။

87— ဝါႈဂါႈရှါခၼ်းတူခၼ်လႃပါး၊
ကခၼ်ပိခၼ်တုဝ်ဂဝ်ဖြါးခၼ်ႇလိုင်။
ဂဝ်လဝ်ႈဂျေါးဝါႈရှါခၼ်းခဝ်၊
ကုခၼ်ဂခၼ်တုင်းဂုါမ်းဂဝ်ဂုခၼ်ႉတါႇ။
ပေါးဝါႈယူႉခုင်းထုခၼ်ႉငဝ်ႈမႇ၊
သုင်ႉလါႉတိႈယိခၼ်ဝ်ႇသိင်မေါး။
သင်ဝါႈသူတူၵ်းလုၵ်ဇေလႈသင်၊
တူဝ်သူတူင်ႇယုပ်းယပ်းဇေလႈသင်၊
တုမ်ႉခုခၼ်ခိုဝ်ႇပုဝ်းသါခၼ်ႈဇေလႈသင်၊
ဝုခၼ်ႇလုၵ်သုံႉဂပ်းထင်ဂဝ်လဝ်ႈလူလျ်ႈတါႇ။

88— ဖြါးရှဝ်းလဝ်ႈမိးယုင်းရှုၵ်းယိုင်ႈ၊
ရှပ်ႇခါမ်ႉခုင်ႈတါင်းလူႉယိဂုခၼ်း။
ဂုပ်ႈပုဝ်ႈမိးကူမုခၼ်လိုၵ်ႇလမ်ႉ၊
လႃႈလိုဝ်ႈကရှမ်ႉပိခၼ်ဖြါးလဝ်ႈယဝ်ႇ။

ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈလဝ်ႈႁုလူင်ႉထမ်ႇမ၊
သမ်ႇမႃႇသမ်ႇပုတ်ႉထလင်လိုဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။
ဝိလ်ႉလႃႇလရၼေ သွင်ပႃး၊
ႁုႁၼ်ၵျၢင်ႉၵမ်မႃးၵိုင်ႇလိုဝ်ႈလဝ်ႈယဝ်ႉ။
လဝ်ႈမေႃလၢတ်ႈၵႃမ်းမ်ၼ်ႈထမ်ႇမ၊
လင်ႇဝႃႈသုၵဘ ၵႃမ်းၵတ်းဝႆႉယဝ်ႉ။
ယေႃးၵတင်းမူတ်းႁုႁၼ်ဝႆႉ၊
ယေႃးၵဝိတူၼ်ႉ ႁုပ်ႈမူတ်းဢေတႃႉယဝ်ႉ။
ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမိူးသိူလ သ ၺႃႇ၊
ႁွင်ႉၵၼုတ်ႉတရႃႇ မုၼ်ၶမ်းလဝ်ႈယဝ်ႉ။
လဝ်ႈမေႃသင်ႇသွၼ်ႁိူႈၵူၼ်ႈၵူၼ်ႈ၊
ပုရိသတမ်မသႃရထိလိုဝ်ႈထူၼ်ႈမိူးမႃးဢေတႃႉယဝ်ႉ။
တု သ ၼိ မ သိူ သလ်ႉလႃႇ၊
လဝ်ႈႁုလူင်ႉလႅင်းၼေႃႇပုတ်ႉထေႃး။
ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵူမုၼ်တမ်ႁူၵ်းပႃး၊
လင်ႇဝႃႈယၵဝႃႇၽြႃးႁွင်ႉထိူၵ်ႈဢေတႃႉယဝ်ႉ။
ၼင်ႇၼႆႉပုတ်ႉထၵုၼလဝ်ႈ၊
ၶႃႈပၢင်းတၢင်ႇၼူဝ်ၵဝ်ႈ ႁူဝ်မူၼ်းၶႃႈၵေႃႈ။
၄၉– ၵၼ်ၶုၵ်းထူပ်းၼႆႉရႁၢၼ်းၶဝ်၊
ၶၵ်းလ်လႆႈၵင်ႇၵဝ်သေႇသေႇ။

ၵၼ်သူတူၵ်းလွင်ႈၵူဝ်လႄႈသင်၊
ၵၼ်တူဝ်သူယုပ်းယပ်းလႄႈသင်၊
ၵၼ်တုမ်ႇၶိူဝ်ႉပိုဝ်းသၢၼ်ႈလႄႈသင်၊
ပႄႇငၢၵ်ႈပၢၵ်ႈလႆႈလင်မွတ်ႇသိင်ႈတႄႉယဝ်ႉ။

90- သင်ဝႃႈၵမ်ႇၶုၵ်းထူပ်းၵဝ်ၽြႃး၊
ႁၵ်ႈလွင်ႈဝူၼ်ႉတြႃးတူၵ်ႇၶပ်ႈလူၺ်ႈတႃႉ။

ဘုရားဟော

91- ၽြႃးႁဝ်းလဝ်ႈၸၢတ်ႈပူၼ်ႉၵူၼ်းယီ၊
လဝ်ႈႁေႃးဝႆႉတြႃးလီမၢၵ်ႈယူဝ်ႇ။

ႁူဝ်ၵၢင်ပႆ၊ သၢမ်ပႃးလၢတ်ႈလိုဝ်ႈ၊
တႃႇပုၼ်ႈၸၢင်ႉၵမ်သိုဝ်ႈႁဵတ်းလွမ်း။

ၽြႃးလဝ်ႈႁေႃးဝႆႉပဵၼ်သၢင်ႉပဵၼ်သၢင်ႉ၊
လဝ်ႈၵဝ်ႇထုၵ်ႇယိပ်းၸၢင်ႉတူဝ်ထူပ်း။

လဝ်ႈႁေႃးဝႆႉမၢၵ်ႈသီႇလဵၼ်းႁိူဝ်ႈ၊
ပေႃးၸၢင်ႉၵမ်ႇလိူၵ်ႈမိူဝ်ႈပၼ်မႃး။

လေႃးၵုတ်ႉတရႃႇၵဝ်ထမ်ႇမ၊
ၵေႃးႁိပႆႉသိၵမႃးတူၺ်း။

လဝ်ႈႁေႃးဝႆႉတြႃးႁႂမ်ၼူဝ်၊
သမ်ႉဝႃႈယႂ်းမႆႈႁူဝ်ယႃႇႁိပ်ႈ။

ၵႂႆးတၵ်းတူၺ်းတူဝ်ယႃႇဝၼ်ႉ၊
ၵၼ်တေႃႉတထမ်ႇမႃႇလွင်ႈလပ်း။

ၵူၼ်းႁူၶဝ်လဝ်ႈၵဝ်မၢၵ်ႈလၢၼ်ႇ၊
ႁူႁၼ်တီႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႇႁၢင်းၵူၺ်း။
ၼၼ်ႇၼႆႉ ႁႂ်ႈၶုၵ်းထူပ်းထမ်ႇမႃႇ၊
ၵႆႉၶူၼ်ႉဝူၼ်ႉၵူႈထႃႇပေလိမ်းလူႇလၢႆႈတႃႉ။

92- ဝႃႈၵႃႈႁွႁၢၼ်းတူၼ်လၢႆပႃး၊
လွင်ႈၵၼ်ၶုၵ်းထူပ်းႁႃးၼႆႉလိုင်။
ပႃးဝႃႈသူၶုၵ်းထူပ်းၵူႈၶႃႇ၊
ၵၼ်သူၵူဝ်တိၼ်ႇၼႄႇၸလႈသင်၊
ၵၼ်တူဝ်သူသၼ်ႇသႂ်ၸလႈသင်၊
တုမ်ႇၶူၼ်ၼိုဝ်ႉသၢၼ်ႈၵႃႇၸလႈသင်၊
ၸပ်ႇငၢၵ်ႈပၢၵ်ႈလၢႆးလင်မွတ်ႇသိင်ႈသေယဝ်ႉ။

93- သင်ဝႃႈၵမ်ႇၶုၵ်းထူပ်းႁႃး၊
ႁုၵ်ႈၶုၵ်းထူပ်းလၢႆပႃးသင်ႇၶႃႇၶဝ်ၽႃႉ။

ၵ႑ပုင်ႈပႅၵ်
94- တၸပ်းလုၵ်ႈႁၵ်ႉလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ၊
ယိပ်းၵမ်ၵျၢင်ႉလီၶေႇလူမ်းၵၢမ်းလဝ်ႈယဝ်ႉ။
တၸပ်းလုၵ်ႈႁၵ်ႉလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ၊
ယိပ်းၵမ်သိုဝ်ႈလီၼေႇလူမ်းထမ်း။
တၸပ်းလုၵ်ႈႁၵ်ႉလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ၊
ယိပ်းၵမ်ပုၼ်ႈဝႃႇယဵဝ်မိူဝ်းၸတႉယဝ်ႉ။

တပႄးလုၵ်ႈႁၵ်ႉထဝ်ႈသင်ႇၶႆႇ၊
ယိပ်းၵမ်ပုၼ်ႈပူႇထႆႇယီၵူၼ်းတႄႉယဝ်ႉ။

ပုၵ်ႉၵူဝ်ႇမၢၵ်ႇယူဝ်ႇမီးသွင်ပႆး၊
သီႇလုမ်ႇၼပ်ႉႁွမ်းပႆးပဵတ်ႇထဝ်း။

တပႄးလုၵ်ႈႁၵ်ႉထဝ်ႈသင်ႇၶႆႇ၊
ႁပ်ႉၶၢမ်ႇထိုၵ်ႈပူႇထႆႇၵံမႆး။

တပႄးလုၵ်ႈႁၵ်ႉထဝ်ႈသင်ႇၶႆႇ၊
ၵႆၵၼ်ႇတုပုၼ်ႈတႆႇၵဝ်မူတ်း။

တပႄးလုၵ်ႈႁၵ်ႉထဝ်ႈသင်ႇၶႆႇ၊
ၵၢၼ်လူႇၶႅ်ႈသိုဝ်းသႆႇၵဝ်မူတ်း။

တပႄးလုၵ်ႈႁၵ်ႉထဝ်ႈသင်ႇၶႆႇ၊
ႁပ်ႉၶၢမ်ႇထိုၵ်ႈပူႇထႆႇမႆးၵွမ်း။

တပႄးလုၵ်ႈႁၵ်ႉထဝ်ႈသင်ႇၶႆႇ၊
ၶဝ်ႈပဵၼ်လီၼ်လီၼႄႇမီးမၼ်း။

ၼင်ႇၼႅ်ႉ ဝူၼ်ႉလႅင်ၵံၵံၼိုဝ်း၊
သင်ႇၶႆႇၶႄႇလုမ်းလိုဝ်းလူလၢႆႈတႆႉ။

95– ၵၼ်ၶုၵ်းထူပ်းၼႅ်ႉရႁၢၼ်းၶဝ်၊
ၼိုဝ်းယႅင်ႇဝူၼ်ႉလႅင်ၵဝ်လုၵ်းထဝ်ႈ။

ၵၼ်သူတူၵ်းလႅင်ၵူဝ်ႄလႈသင်၊
ၵၼ်တူဝ်သူယုပ်းယပ်းႄလႈသင်၊

ၵၼ်တုမ်ႇ ၼိူဝ်ႉ ပိုဝ်း သၢၼ်ႈ လႄႈ သင်၊
ႄပႇ ငၢၵ်ႈ ပၢၵ်ႈ လၢႆး ၸင်မွတ်ႇ သဵင်ႈ သေယဝ်ႉ။

96– ၵၼ်ၵူဝ်တိုၼ်ႇ ၸႂ်ႉ ၵူႂ်ႇ ဝၢႆး ယဵၼ်၊
ႁွပ်ႈ ပိူဝ်ႈ လိူၵ်ႈ လႆႈ ပဵၼ် လၢႆး ၼႄၼ်ႉ။
ဝႂ်ႈ ၵႂ်ႈ ရႁၢၼ်း ၸဝ်ႈ လၢႆ ၶေႂ်ႇ၊
ၵီႈ သင် ၵမ်ႇ ၸိူင်ပႂ်ႇ ပဵၼ် တၢင်း။
ၵဝ်ၽြႂ်း ႁပ်ႉ ၶၢမ်ႇ ထိူၵ်ႈ တၢင်း လူႇ ယီၵူၼ်း၊
ထြႂ်း ႁူ သုတ်း တူၼ်း လူင်ႉ သဵင်ႈ ႄတႉ ယဝ်ႉ။
ၵဝ်ၽြႂ်း ရႂ်ႇ ၵ ေတႂ်း ေမႂ်း မူတ်း၊
တၢင်း ၵူဝ်တိုၼ်ႇ ေၵႂ်ႈ ယူတ်း ယဝ်ႉ သဵင်ႈ။
တူဝ်တူင်ႉ သၼ်ႇ ယဝ်ႇ ယဝ်ႇ ၵမ်ႇ ပႂ်း၊
တူၵ်း ၸိူင် ၵမ်ႇ မီး မႂ်း ပူၼ်ႉ လွတ်ႈ သေယဝ်ႉ။
ၵမ်ႇ တွၼ်ႉ ၵူဝ်ပၢႆႈ ၵွၵ်ႇ သၵ်း ၵၼ်၊
ႁွပ်ႈ ပိူဝ်ႈ မီး ပိူင် ၼႄၼ် ယဝ်ႉ ေႁႂ်း။

97– မီး ၵူႁုင်း ၽြႂ်း ၸဝ်ႈ မျၢတ်ႈ ၼေႂ်ႇ၊
သေၸေ တုမ်ႁႂ်ၵမ် ၸႂ်ႉ ၵူႂ်ႇ ႄၼေႁႂ်း။
ၼ်ႉ ပဵၼ် ၸုၼ်ၼီယ ၵူၢမ်း ၽြႂ်း၊
ေတ သၼေႂ်ႇ ထြႂ်း ၸဝ်ႈ လၢတ်ႈ။
ၵူၢမ်း လီ လၢတ်ႈ ေႁႂ်း ေမႂ် လိူဝ် ၼေႂ်ႇ၊
ၸုၼ်ၼီယ ၵႂ်ႇ ထႂ်ႇ ၵူၢမ်း ၽြႂ်း။

ပေႃးလႃတ်ႈလုၼ်ၼီယလီငႃမ်း၊
ၵႃႇထႃႇပၼ်ထတႃမ်း မွၵ်ႇထိုင်ႈလူၵွၼ်ႇ။

98– ဝႃႈၵႃႈရႁႃၼ်းလဝ်ႈလႆႈၼေႃႇ၊
မိူဝ်ႈယူႇၶိုင်းပႃႇၵေႃႇငလႈသင်။
မိူဝ်ႈယူႇတိုဝ်ႈငဝ်ႈမႆႉလီပီၼ်၊
မိူဝ်ႈယူႇတိုဝ်ႈယိတ်ႇယိၼ်သေတီႈ၊
ဝူၼ်ႉၶွပ်ႈၵိုင်ႇၵဝ်ပွႃးလူၺ်ႈတႃႉ၊
သူတၵ်းလွတ်ႈယယမူတ်းပိတ်းငတႉယဝ်ႉ။

99– ပွႃးႁဝ်းလဝ်ႈၵွၼ်ႁူဝ်ၼေႃးႁႃ၊
မျႃတ်ႈပူၼ်ႉၵၼ်တၵ်ႈတၵမ်ႇမီး။
သင်ဝႃႈၵမ်ႇဝူၼ်ႉၶွပ်ႈၵဝ်ပွႃး၊
ႁိုဝ်ႈၵၼ်ဝူၼ်ႉၶွပ်ႈတွႃးပူၼ်ႉဝတ်ႉၼၼ်ႉတႃႉ။

100– တွႃးၵဝ်ပွႃးပူၼ်ႉဝတ်ႉ၊
သင်ဝႃႈၵမ်ႇလႆႈမတ်ႉလိုၵ်လပ်း။
သင်ႇၶႃႇတီႈလိၼ်လီမီးၶွၼ်ႇ၊
တီႈယုၵ်ႇသွမ်ႈလီလွၼ်ႇသူၼ်ၼေႃး။
ႁိုဝ်ႈၶုၵ်းထူပ်းသင်ႇၶႃႇလဝ်ႈတႃႉ၊
သင်ႇၶႃႇၵိုင်ႇၼဝတိတ်းလပ်းလီယဝ်ႉ။

101– ဝႃႈၵႃႈလုၵ်ႈႁၵ်ႉလဝ်ႈလႆႈပႃး၊
လွမ်းၼင်ႇၵိုမ်းၵဝ်ပွႃးမွၵ်ႇလႃတ်ႈ။

တီႈၵဝ်ပြႃးႁုသလ်ႉလႃႇ၊
တီႈတြႃးထမ်ႇမႃႇမုၼ်ၶမ်း။

တီႈၵၼ်ရႁႃၼ်းလဝ်ႈလႆၢမူႇ၊
ပေႃးဝႃႈသူဝူၼ်ႉယူႇၶိူဝ်းယိုင်း။

လွင်ႈတိုၼ်ႇတူင်ႉၵူဝ်ၼႄႇတူၵ်းလိူင်၊
တူဝ်တူင်ႉယုပ်းယပ်းလိူၵ်ၼိူဝ်ႉသၢၼ်ႈ။

လိူဝ်းၵၼ်ၵႃႈဝႃႈမႃးယဝ်ႉယႃႇ၊
တၵ်းၵမ်ႇလႆႈပဵၼ်ၵူၼ်ႇသေၵိတ်းတေႃႉယဝ်ႉ-
သူၵ်း.... သူၼေႃး....။

ၵႃတံႃၼေတီယသုတ်ႉ

102– ၵေႃး.... ၵူၼ်းလီႁဝ်းၶဝ်လုမ်းၼႅ.၊
သႃႇသၼႃႇမီးဝႆႉႁူင်ႁူဝ်း။

လႃႉၶဝ်ပီၼ်ယီလူးယၵ်ႉၶႃႇ၊
ပႆႇယုမ်ႇသႃႇသၼႃႇၵိင်ၵိူဝ်း။

ၵူႈမိူဝ်ႈႁဵတ်းယိတ်းၵႃၵုသူဝ်ႇ၊
လွႆႈႁုၵ်းၵႂႃႉမိူၵ်ႈမူဝ်ႇၵူၺ်းၵူၺ်း။

103– ၼင်ႇႁိုဝ်ယီလူးၵမ်ႇမႃးၵဝ်း၊
ပရိသႃတ်ႈသူႁဝ်းတီႈၼႆႈ။

ၵႃတႃၼေတီယသုတ်ႈမျႃတ်ႈ၊
တႃႇပုၼ်ႈပႆႉဢေႃးလႃတ်ႈယီၵူၼ်း။

ဝီရိယယွႆႇထူၼ်ႈပီၼ်ၽြႃး၊
ပရိတ်ႈတေႃႇတြႃးလဝ်ႈလႃတ်ႈ။

ၵၼ်ပီၼ်ၵႃတႃၼေတီယ၊
ႁဝ်းၶႃႈယၼေမယတ်းဢေႃးၵူၼ်ႇတႃႈ။

104– လဝ်ႈမျႃတ်ႈဝိပသ်ႉသီႇပီၼ်ၽြႃး၊
မႃၵ်ႇတႃလဝ်ႈမီးမႃးႁႃႈလုၵ်ႈ။

ကါကၢ်ႇသၢ်ႇငဝ်းလဝ်ႈၶမ်ဂိုၶ်း၊
ၶၠ်ပီခမ်ႈဝၶ်းခိုၶ်းခႃႈဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ။
လဝ်ႈမျၢတ်ႈသိခိ,ၵေႃႈပိၶ်ၽြႃး၊
ဂႃႈပိၶ်သတ်းတဝႃ,မီးမႃးပွ်ႉယိမ်ႈ။
သိခိ,လဝ်ႈပွ်ႉသတ်းတဝႃ,၊
ၶေမႃးဝၶ်,တၶေႃ,ယမ်ငဝ်းလဝ်ႈၵေႃႈ။

105– ဂႃႈတီႈဝေသ်သယူ,ပိၶ်ၽြႃး၊
ဂိလေ,သႃ,တြႃးလဝ်ႈသုဂ်ႈ။
ကဂျၢင်ႉမျၢတ်ႈလီယွင်ႈယေႃးကၢမ်း၊
ၶေမႃးဂူႈသဝ်းယၢမ်းခုပ်ႉဝ်ႈခႃႈၵေႃႈ။
ဂဂုသၶ်,ထလဝ်ႈၽြႃး၊
လဝ်ႈဧပ.မၢဂ်ႈၵျႃႈပႃးယပ်တ်ႈ။
ဧတ,ငဝ်ႈကဝ်တႃ,ၶပိၶ်ၵျင်း၊
ၶေမႃးခမ်ႈခိုၶ်းလိင်းခူပ်ႉဝ်ႈခႃႈၵေႃႈ။

106– ၵေႃးၶေႃဂမၶၽြႃး၊
ကဂုသူဝ်,ဧၵျႉတႃးဝိသုတ်ႈ။
လဝ်ႈဂျၢင်ႉကရိယႃ,မၢဂ်ႈယဝ်ႉ၊
ၶေမႃးဝ်ႈခုပ်ႉတဝ်ႉဂွမ်းၶွမ်းခႃးၵေႃႈ။
ဂသ်ႉသပမျၢတ်ႈၶေႃ,ၽြႃး၊
ဂႃႈပိၶ်ဂိလေ,သႃ,တြႃးလူတ်,မ်ႈ။

ၸဝ်ႈပုၼ်ႉလွတ်ႈထွတ်ႇသိင်ႈလီငၢမ်း၊
ၼမေႃးၶႃႈယေႃးၵၢမ်းၶုပ်ႉဝႆႈၶႃႊၵေႃႈ။

107- သႃႇၵီႇဝၢင်ႇၵေႃးတမႁႃး၊
ၵႃႈပိၼ်ၶၢၼ်ၸွႆပႃးမွတ်ႇသိင်ႈ။
ၸဝ်ႈယေႃးယဝ်ႉႁႃးသလ်ႉၸႃႇ၊
တုဝ်ၸဝ်ႈၵိုဝ်ႈလိၼ်းၵႃႇငဝ်းမီး။
သီရိလုၵ်ႉတၢၼ်ႈတႆႈပိၼ်မႃး၊
ၼမေႃးမုပ်ႇတုဝ်တွႃးၶုပ်ႉဝႆႈၶႃႈၵေႃႈ။

108- တၼ်းၼွင်းလေႃးၵမိူင်းလုမ်ႈယႃႉ၊
ၸဝ်ႈၵရႃၼ်တၵေႃႈမီး။
ဢိလေႇသႃႇမွႇတၢင်လႆႈဝႆးယၢၼ်၊
ယထႃႇယူႇတပိၼ်ရုမ်ၼ်ႈ။
ၼင်ႇၵႃႈရႃၼ်းတႃႇတုၼ်ၶမ်း၊
ထူးလၢၵ်ႇလၢၼ်ႇလမ်းလမ်းရူလိၼ်ႈ။
ၵပိသုၼၵမ်ႇၵဝ်းယွႆ၊
သိလ်ၸႃႉၵႃႇၶၢဝ်သွႆမျႃတ်ႈၵိုဝ်ႈ။
ဝီတသႃရတႃႇၵၢင်းမုတ်း၊
ၶဝ်ၸဝ်ႈၵမ်ႇၵုဝ်ရုတ်းယွမ်ႇယၢၼ်ႈသင်ယဝ်ႉ။

109- ၼင်ႇၵႃႈရႃၼ်းတႃႇလႆပႃး၊
ရိတ်းပၼ်ၵၵျူဝ်းႁႃးပုၼ်ႉဝတ်ႉ။

တၢင်းႁုကၵျၢင်ႇၵေႃႈတဵမ်ထုင်ႉ၊
ၶဝ်လဝ်ႈၶၼ်ႇမီးၵုင်ႉႁူင်ႁူဝ်း။
ၵမ်ႉၵူဝ်မီးပိတသႃရတ၊
တမ်ီႈလဝ်ႈၵေႃးတမဝ်ႈမူတ်း။
တမ်ီႈၵၶၼ်ရႁၢၶၼ်းတႃႉၶဝ်ၵေႃႈ၊
ဝ်ႇမႃႉၶၼတမ်ႉယေႃႈၵွမ်းထူးၶႃႈၵေႃး။

110- ဝိပသ်ႉသီႉထႃႇၸႃႉထဵတ်းပႃး၊
လိူဝ်ၶဝ်လဝ်ႈမီးမႃးလၢၶၼ်ႉလၢၵ်း။
ၵႃႈပဵၼ်ၽြႃးပဵၼ်လဝ်ႈလိူဝ်းၶၼ်ႇ၊
မျၢတ်ႈၶၼႃႉၵမ်ႉမီးဝ်ႉယွႆႉၶိူင်း။
ၶဝ်လဝ်ႈၶၼ်ႇမိူၶၼ်ၽြႃးမိူဝ်ႈၵွၶၼ်ႉ၊
ၵူဝ်းၶိုၵ်ႉလိူဝ်လွၶၼ်ႉတွၶၼ်းမူတ်းၸတႉယဝ်ႉ။

111- ၵႃႈပဵၼ်ၽြႃးႁဝ်းလဝ်ႈလိူဝ်းၶၼ်ႇ၊
ၺႃၶၼ်ႉလဝ်ႈၵတ်ႉမီးဝ်ႉႁဵင်သိပ်း။
သီႉပႃးဝေသႃရထ်ႇလၺႃၶၼ်ႉ၊
ၵုပႃၵတၵၢၶၼ်ႉမီးမူတ်း။
ၵႃႈပဵၼ်ၽြႃးပဵၼ်လဝ်ႈၵူႈသူႉ၊
သပ်ႇပၺူပဵၼ်ယူႉသိမ်းမူတ်းၸတႉယဝ်ႉ။

112- ၶၼင်ႉၵႃႈၽြႃးပဵၼ်လဝ်ႈၶဝ်မျၢတ်ႈ၊
ၶၼ်ႈၵၢင်ပရိသၢတ်ႈပဵတ်ႉထုမ်း။

ၶဝ်ၸဝ်ႈလၢတ်ႈၵြႃးမိူၼ်သၢင်ႇသီႈ၊
ႁတ်းႁၢၼ်ၵၢမ်ႇမီးတီႈၵူဝ်ၶၼ်တ်း။
တၶၼ်းၶိုင်းလေႃးၵမိူင်းလုမ်ႈယႃ၊
ႁေႃးထမ်ႇမၸၵ်ႉၵသုတ်ႈၵြႃး။
ၵိုင်ႇၵႃႈပြမ်ႇမႃႇယီၵူၶၼ်းၵူႈလႆၢလီၶၼ်၊
ယွင်ၵၢမ်ႇမႃးၸႁႃႉၶိၼ်ၵိတ်ႇလႆႈၸတႉယဝ်ႉ။

113– ၶႄႇယၵယိပ်းလၢမ်ႈယႂ်ၢးၵျိဝ်း၊
သတ်းတဝႃႇၵႂၼ်မိူဝ်းပူၼ်ႉငိူၵ်ႈ။
ပုတ်ႉထ ထမ်ႇမ မီးသိပ်းပိတ်ႇ၊
ၵုင်ႇၸဝ်ႈၵၢမ်ႇယႂတ်ႇယိတ်ႇတိမ်ပိုၵ်း။
သၢမ်သိပ်းပႆၢသႂင်လၵ်ႉၶၶႄႇ၊
လၵ်ႉၶၶူပေတႃႇၵိုၵ်းမႃး။
ပိတ်ႇသိပ်းလၵ်ႉၶၶႄႇမီးတိမ်၊
ၵိုင်ႇၵႃႈၶိုင်ႈပႆၢၶိမ်ၵၢမ်ႇယႂမ်ႈၸတႉယဝ်ႉ။

114– ၵႃႈပိၶၼ်မုၶီမျၢတ်ႈၽြႃးပုတ်ႉထႃႇ၊
မီးပျႃမပ်ႉပယႃႇ ငဝ်းၵျိုင်း။
ငဝ်းၶႆႉ မၢင်ၸဝ်ႈမီးၶိုင်ႈဝႃး၊
မၢင်ၸဝ်ႈငေႃႈၵၢမ်ႇၵႃး ႁႂင်ႇၵျိဝ်ႈ။
ၵႃႈပိၶၼ်ၽြႃးမီးၵူလႆၢတၢၶၼ်ႇ၊
သပ်ႉပလူတလၢၶၼ်ႇႁၶၼ်မူတ်း။

ၵႂ်ႇ ယ တိတ်ႉ ကဝိလ်ႉ ၶွင်မဝ်း၊
ၵႂ်ႈပႅၼ်လဝ်ႈၽႂ်းႁဝ်းလိူမ်ႈသႅင်ႈ။
ၵွင်ႇၸပႉမႃႁိၵ်ႇႁႂ်ႈပႂ်းလုလဵၵ်၊
ၶဝ်လဝ်ႈမူဝ်းထိုင်ယဵဝ်ပူၼ်ႉလိူၵ်ႈသေယဝ်ႉ။

115– ၼင်ႇၵႂ်ႈၽႂ်းပႅၼ်လဝ်ႈၶဝ်လမ်ႉ၊
ငဝ်းတူဝ်ငဝ်းလႃၼ်ႇသမ်ႉလႅတ်းသိုင်း။
တေႇထၼမ်ႉၵတ်ႉၵူႈမႅဝ်းမႅဝ်း၊
မီးတင်းကူတၶူဝ်းလုမ်ႇၵူႈ။
မီးတင်းလႃၼ်ႇႁုမႃတ်ႈႁူဝ်းႁူင်၊
ၵႂ်ႇယလႃၼ်ႇႁဵင်းလူင်ယႂ်ႇထူၼ်ႈ။
တူဝ်လႂ်လဝ်ႈကိတ်းလူၼႂ်ႇၼႂ်ႇ၊
သမႂ်ႇထိမီးၵႂ်ႇၼိမ်ၵိုမ်း။
ၵႂ်ႈပႅၼ်တူဝ်ၼႂ်သတ်းတဝႂ်ႇ၊
လဝ်ႈကဝ်ႁႂ်ႈသူဝ်းသႂ်ႇပွင်ႁႅတ်းၸတႉယဝ်ႉ။

116– ၼင်ႇၵႂ်ႈၽႂ်းပႅၼ်လဝ်ႈပုတ်ႉထႂ်ႇ၊
တီႈပိုင်ႈသတ်းတဝႂ်ႇၵူၼ်းမိူင်း။
ပႅၼ်တႃင်းတီႈပဵပ်ႉသွၼ်ႈကူဝ်းလီ၊
တီႈတမ်းၵမ်ႉဝၼ်းပီၵေႂ်ႈလႂ်။
ပႂ်ႉပၼ်ႁႂ်ႈပူၼ်ႉတုၵ်ႉၶီၶူဝ်း၊
ပႅၼ်တီႈပဵပ်ႉလမ်းလိူဝ်းပူၼ်ႈသႅင်ႈ။

ပဵၼ်တီႈယိၵူၼ်းသေႃႉယူလုၵ်းလႃႊ၊
ၵေႃႉႁၵ်ႉၵေႃႈပဵၼ်ၵႂ်ႊႁူလုၵ်းၵတ်း။
တီႈတမ်းၵမ်ႉထဵမ်လႆႈၵိင်ငဝ်း၊
ၶၢၼ်လုၵ်ႈၼၼ်ႉၽြႃးႁဝ်းယဵပ်တၢ်ႈ။
ၵၵျူဝ်းတၢင်းလီမီးၼမ်ယႂ်ႊ၊
လဝ်ႈၶတ်းလုၵ်ႈႁႃသႂ်ႊပၼ်မူတ်းၼတႃႉယဝ်ႉ။

117- ၵႃႈပဵၼ်ၽြႃးၶဝ်လဝ်ႈလိူဝ်းၼႅ်ႉ၊
တီႈပိုင်ႈပဵပ်ႉၵိင်ဝ်ႉယိၵူၼ်း။
ၼင်ႊၵႃႈၵူၼ်းလႂ်းမျၢတ်ႈပုတ်ႉထႃႊ၊
တီႈတိၼ်လဝ်ႈပႃႊတႃႊမုၼ်ၶမ်း။
ၶႃႈၵဝ်ၵင်ႊၵႃႊမျၢတ်ႈႁၵ်းႁူဝ်၊
ဝၼ်ႊတႃႊမိႁမ်းတူဝ်ဝ်ႈလဝ်ႈၶႃႈၵေႃႈ။

118- တူဝ်ၶႃႈႁဝ်းပၼ်ႊလၵ်ႉၶၼ်ႊထႃႊ၊
တီႈၵၼ်သမ်ႊပုတ်ႉထႃႊတင်းမူတ်း။
မူဝ်းၵုတ်းၼင်ႈၼွၼ်းယူႊယၢမ်းၼိုင်၊
ၵဝ်သူပ်းလုၵ်ႈဝ်ႈထိုင်ၵူႈမူဝ်ႈၶႃႊၵေႃႈ။

119- ၽြႃးႁဝ်းလဝ်ႈႁဵတ်းပၼ်သူဝ်းသႃႊ၊
ၵူႈလုပ်ႈသပ်ႉပတႃႊလပ်းမူၼ်း။
ႁူႈၵဝ်သူဝ်းသႃႊပွႉပၼ်လီ၊
တီႈပွႆးၵူႈဝၼ်းပီၵမ်ႊယၢၵ်ႈ။

ဂုႈပီၼ်သပ်ႇပပေႃးဟယုႇ၊
ၶူႈပူၼ်ႇလွတ်ႈယၢၼ်ၵူႇ၊တူဝ်မိူဝ်းလူလၼ်ႈတုႉ။
သမ္ဘရာဇ
120– ဂုႈပီၼ်ၶမ်လႆၢၶိူင်ႈရေႃးဂုႇ၊
လိူဝ်လၢၵ်ႈပူၼ်ႉၵႂ်ၶဵႇ၊တူဝ်မိူဝ်းသေတုႉ။
ဂုႈပီၼ်ၶိမ်ႈပိတ်ႈဝၢင်းပူင်၊
လိူဝ်းၵၼ်ရၢၼ်ႇ၊တင်းလူင် ပူၼ်ႉလွတ်ႈ။
တူဝ်လိူမ်းဂတ်းယီၼ်သိူဝ်းသုႇ၊
ၶူႈလႆႈဇတႉပီၼ်ၵူႇ၊သေဂမ်းလူလၼ်ႈတုႉ။

121– ၵဝ်ဘင်းသလ်ႉလုႇ၊လဝ်ႈၵၢမ်းရူင်၊
ၵဝ်တင်းသိလ်လီလူင်ရူမ်ႈလူလၼ်ႈ။
ၵဝ်တင်းၵိူင်းၶမ်ႉဂတ်ႉမိတ်ႉတုႇ၊
ၶင်ႇ၊ဂုႈသမ်ႇပုတ်ႉထုႇ၊လႆၢပုႈ။
ၵၼ်လွတ်ႈပူၼ်ႉဂၢင်းယၢၼ်ရေႃးဂုႇ၊
ၵၼ်လႆႈယူႇ၊သိူဝ်းသုႇ၊လွမ်းထမ်း။
ၶပ်ႉဝႆႈယွၼ်းလႆႈပိူင်ႈမုၼ်ငဝ်း၊
ၶူႈမုႈပွႆႉပၼ်ၵဝ်းလူလၼ်ႈတီႈၶုႈတုႉ။

122– ယီၵၼ်တပ်ႉပၶဵႈဝၼ်းၵွၵ်ႇ၊လိူင်းပိူင်း၊
ၶဝ်မီးၵူမုၼ်ငဝ်းၶိင်းၵိူင်းယွႆႇ၊ထူၼ်ႈ။
ၶင်ႇ၊ဂုႈယီၵၼ်တပ်ႉပလိူဝ်းၶမ်ၼ်ႉၵေႃႈ၊
တီႈၵၼ်ၵဝ်းလိူဝ်းၶႆႉၶုႈၵေႃႈတင်းမူတ်း။

လွင်ႈကၼ်ေရႃးဂႃႇဂၢင်းလွတ်ႈပူၼ်ႉဧလႈသင်၊
လွင်ႈကၼ်သိူဝ်းသႃႇဂတ်းလႆၼၼ်ႉဧလႈသင်၊
ႁႆႈကၼ်ပႆႉပႃးလုမ်းလႃးယူႇဂပ်းထင်လူလႆႈတႃႉ။

123 –ဃိခဝ်ဂုမ်ႇဃၼ်ႇယူႇၼႃႈတႆႈတၢင်းၸၢၼ်း၊
ခဝ်မီးကူမုၼ်ငဝ်းခွင်းဃိုတ်ႇယၢၼ်းယၢၼ်းယႆႇထူၼ်ႈ။
ၼင်ႇဂႃႈဃိခဝ်ဂုမ်ႇဃၼ်ႇလိူဝ်းၼၼ်ႉေဂႃႈ၊
တီႈကၼ်ႁဝ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉခႃႈေကႃႈတင်းမူတ်း။
လွင်ႈကမ်ေရႃးဂႃႇဂၢင်းလွတ်ႈပူၼ်ႉဧလႈသင်၊
လွင်ႈကၼ်ဂတ်းလႆသိူဝ်းသႃႇၼၼ်ႉဧလႈသင်၊
ႁႆႈကၼ်ပႆႉပႃးလုမ်းလႃးယူႇဂပ်းထင်ဂူႈမိူဝ်ႈ
လူလႆႈတႃႉ။

124–လိူဝ်းခဝ်ၼဂႃးယူႇသဝ်းၼႃႈဝၼ်းတူၵ်း၊
ခဝ်မီးကူမုၼ်ယႆႇပိူဝ်းပူၵ်းလုၵ်ႉႁုင်ႈ။
ၼင်ႇဂႃႈလုမ်းခဝ်ၼဂႃးလိူဝ်းၼၼ်ႉေဂႃႈ၊
တီႈကၼ်ႁဝ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉခႃႈေကႃႈတင်းမူတ်း။
လွင်ႈကၼ်ေရႃးဂႃႇဂၢင်းလွတ်ႈပူၼ်ႉဧလႈသင်၊
လွင်ႈကၼ်သိူဝ်းသႃႇဂတ်းလႆၼၼ်ႉဧလႈသင်၊
ႁႆႈကၼ်ပႆႉပႃးလုမ်းလႃးယူႇဂပ်းထင်ဂူႈမိူဝ်ႈ
လူလႆႈတႃႉ။

125– ၸိုဝ်းၶဝ်ယီလူးယူႇ,သဝ်းၶႄႈတၢင်းႁူင်ႇ၊
ၶဝ်မီးၵူမုၼ်လုၵ်ႉႁိုဝ်ႈထူင်ႇ,လိူင်းပိုင်း။
ၼင်ႇ,ၵႄႈလုမ်းၶဝ်ယီလူးၸိုဝ်းၼၼ်ႉၵေႃႈ၊
တီႈၵၼ်ႁဝ်းၸိုဝ်းၼၼ်ႉၶႃႈၵေႃႈတင်းမူတ်း။
လူင်ႈၵၼ်ရေးၵႃႇ,ၵၢင်းလူတ်ႈပူၼ်ႉၶလႈသင်၊
လူင်ႈၵၼ်သိုဝ်းသႃႇ,ၵတ်းၸႂ်ၼၼ်ႉၶလႈသင်၊
ႁူဝ်ႈၵၼ်ပႂ်ႉပႃးလုမ်းလႃးယူႇ,ၵပ်းထင်ၵူႈမိုဝ်ႈ
လူလၢႆႈတႃႉ။

126– ၶုၼ်ယီသဝ်းၼႂ်းၼႄႈဝၼ်းၵူၵ်ႇ၊
တထရတ်ႉထမူၵ်ႇ,ၶၼလိူင်း။
ၶုၼ်ယီသဝ်းၼႂ်းၼႄႈတၢင်းလၢၼ်း၊
ဝိရူလ်ႁၵၶၢၼ်းယူႇ,မူၼ်ႈ။
ၶုၼ်ယီသဝ်းၼႂ်းၼႄႈဝၼ်းတူၵ်း၊
ဝိရူပၵ်ႉၶမူၵ်းယူႇ,မူၼ်ႈ။
ၶုၼ်ယီသဝ်းၼႂ်းၼႄႈတၢင်းႁူင်ႇ၊
ၵုဝေရယုင်းၶူင်ႇ,ထင်သဝ်းၼတႃႉယဝ်ႉ။

127– ၵၼ်ပိူၼ်ၶုၼ်ယီသီႇ,ပႃးၼၼ်ႉ၊
လႄးၵလႆႈပႂ်ႉဝႆႉ တင်းမူတ်း။
ၶဝ်လဝ်ႈပရိဝၢရ်းမီးၼမ်၊
ပႂ်ႉလႄးၵတိုဝ်းၵမ်ၵမ်ႇ,ယၢၵ်ႈ။

ခုၡ်ယီသိ့ပၢးလိူဝ်းၡံၤဂေၢၣ်၊
တီၣ်ကၡ်ရဝ်းလိူဝ်းၡံၤခၢၣ်ကေၢၣ်တင်းမူတ်း။
လွင်ၣ်ကၡ်ရေၢးဂၢ့ဂာင်းလွတ်ၣ်ပူၡ်ၤဧလၣ်သင်၊
လွင်ၣ်ကၡ်သိူဝ်းသၢ့ဂတ်းလှိအၡ်ၤဧလၣ်သင်၊
ရှိၣ်ကၡ်ပှိၤပၢးလုမ်းလၢးယူ့ဂပ်းထင်ဂူၣ်မိူဝ်ၣ်
လူရၣ်တၢၤ။

128- ယီခဝ် ကူမုၡ်ယှ့အၢ့-
ယူ့ဂှၢ့အိူဝ်ဂာင်ရာဝ်ဧလၣ်သင်၊
ယီခဝ် ကူမုၡ်ယှ့အၢ့–
ယူ့ထင်ဂှၢ့အိူဝ်လီၡ်ဧလၣ်သင်၊
အင့ဂၢၣ်လုမ်းခဝ်အဂၢးလိူဝ်းအၡ်ၤဂေၢၣ်
တီၣ်ကၡ်ရဝ်းလိူဝ်းၡံၤခၢၣ်ကေၢၣ်တင်းမူတ်း။
လွင်ၣ်ကၡ်ရေၢးဂၢ့ဂာင်းလွတ်ၣ်ပူၡ်ၤဧလၣ်သင်၊
လွင်ၣ်ကၡ်သိူဝ်းသၢ့ဂတ်းလှိအၡ်ၤဧလၣ်သင်၊
ရှိၣ်ကၡ်ပှိၤပၢးလုမ်းလၢးယူ့ဂပ်းထင်ဂူၣ်မိူဝ်ၣ်
လူရၣ်တၢၤ။

129- ယီကၡ်ယူ့ၡှ်းသၢ့သအၢ့ခမ်းပြၢး၊
ကူမုၡ်ငဝ်းခိင်းယှ့မီးမၢးလုဂ်ၤရုင်ၣ်။
အင့ဂၢၣ်ဝၢၣ်မၢးလုမ်းယီလိူဝ်းအၡ်ၤဂေၢၣ်၊
တီၣ်ကၡ်ရဝ်းလိူဝ်းၡံၤခၢၣ်ကေၢၣ်တင်းမူတ်း။

လွင်ႈကၢၼ်ရေးဂႃႇ ဂၢင်းလွတ်ႈပူၼ်ႉ ၿလႈသင်၊
လွင်ႈကၢၼ်သိုဝ်းသႃႇ ဂတ်းၸွႆႈၼၼ်ႉ ၿလႈသင်၊
ၵွႆႈကၢၼ်ပွႆႉ ပႃးလုမ်းလႃးယူႇ ဂပ်းထင်ဂူႈမိုဝ်ႈ
လူၺ်ႈတႃႉ။

130- ဂႃႈပိၼ်ၼေယႃးကၢၼ်လတၢင်းမုတ်း၊
ဂၢင်းတုၵ်းတုဝ်ၸွႆႈပုတ်းပုၼ်ႉ သိၼ်ႈသေတႃႉ။
ၶိၼ်ၶင်ႁူမ်ႈတၢင်းပိၼ်ကၢၼ်ႇ၊
ၵွႆႈႁွႆႈႁူင်ႈႁုတ်ႇဂူႇသေဂမ်း။
ယေးရၢၼ်ႇ ကၢၼ်ႇတရေႇဂၢင်းသူ၊
တုၵ်းမုတ်းယႃႇမႃးထုတိုဝ်ႉႁၢင်ႈသုတႃႉ။
တုဝ်ၸွႆႈသွင်ပႃးၵွႆႈသိုဝ်းသႃႇ၊
ကႃႇယုၵွႆႈယၢဝ်းဂူႇႁိုင်ႁီးလူၺ်ႈတႃႉ။

131- ဢေႃႉကၢၼ်ဂႆႉဝႆႈယူႇ ၶိုဝ်းၶိုဝ်း၊
ဂူဝ်ယမ်သိလ်ထမ်းလိုဝ်းယွႆႇ ထုၼ်ႈ။
သၢၵ်ႈဂၢင်ႈႁၢင်ႈလီမီးထုၵ်ႇ ၼေႃႇ၊
သုၶႁၵ်းယွႆႇဂူႇ ၼိုဝ်မိုင်း။
ၶၼင်ႇၼႆႉ မီးသီႇ လွင်ႈတြႃး၊
တၢင်းလီႁုပိၼ်မႃးယွႆႇဂၢင်ႈ ၿတႉယဝ်ႉ
သူရိး.... သုၶေႃး....။

ၵၢင်ၵုလိမႃလသုတ်

132– ၵေႃး.... ၵူၼ်းလိၵ်းတင်းလူင်ယိၼ်းတႃႉ၊
ၵၢင်ၵုလိမႃႇလတြႃး။

ပုၵ်ႉၵူဝ်ႇမီးသီလလႆႈလွတ်ႈ၊
မိူၼ်တၵ်းၼမ်ႉသုၵ်ႈပွတ်ႈတၼ်းသဝ်း။

ၵႃႈပိၼ်ယေးၵၼ်လၢတင်းလူင်၊
ဝိၼႄသေတိဝူင်ႁူင်သိင်ႈသေတႃႉ။

133– ပရိတ်ႈၵၢင်ၵုလိမႃလ၊
ယၢမ်းယွင်းယၼႄႉမလွတ်ႈရေႃး။

ဧမႈပႃးလုၵ်ႈပုမ်ၵွင်ႉၶေႃးရိူး၊
လိင်ႉငႆႈၵမ်းလိဝ်မီးၵွၵ်ႉလွတ်ႈ။

ၵၢင်ၵုလိမႃလတူၼ်ႁူင်၊
ၾႃးၶဝ်ႈရေႃးပူင်မိင်ႉႁူႈ။

ၵႃႉထႃႉၼႆႉ မီးရႃၼ်ႉသုတ်းၵၢပ်ႈ၊
ၼမ်ႉ.ၵတ်ႉယႅ်ႉၵူမၢပ်ႈငဝ်းႁၢင်း။

ၵၢင်ၵုလိမႃလသုတ်ႈၼႆႉ၊
မယမ် ရဝ်းၶႃႈၵႂႃႉယတ်းရေႃးၵမ်းၼိုင်ႈလူလ်ႈတႃႉ။

134- ဝႆႈၵႆႈၶူင်ႉယိင်းတူဝ်ၶႅၵ်းၶဝ်၊
ၶၶၼ်ထႆႉႁႆႈပႆးၶဝ်ၶၼ်ႉလမ်ႉ။

ၼတႃႇပိၼ်ၵႃရိယႆႇလႃတ်ႈမႆး၊
ၵမ်ႇၵဝ်ပိုၼ်ႈတႃႈပႆးတႅပ်းထႅင်ႈ။

မိူဝ်ႈပိၼ်ၵူၼ်းယဝပူၼ်ႉၵႂႆႇ၊
လႆႈၵဝ်လူတႃႈၶႆႇတႅပ်းမိူဝ်း။

ႁပ်ႈပိူဝ်ႈၵႂႃမ်းလိူဝ်ႈလႂ်ႈသၢင်ႉလႆႇ၊
မွၼ်းတၢင်းလုၵ်ႈသိူဝ်းသႆႇသေၵမ်းလူၺ်ႈတႆႉ
သူၵျ်း.... သူၶေႆး....။

ပႂတ်လင်ၵသုတ်

135– ၵေႃး ... ၵူၼ်းလီႁဝ်းယိၼ်းတႃႉ၊
သတ်ႉတႃႇသမ်ႇသႃႇရ မိူဝ်းမႃး။
ၵႃႈပဵၼ်ၶၢၼ်လႅင်ႁိူဝ်းငိမ်းၵူႃႇ၊
ပႂတ်ႉလင်ၵမႃႇရႃႇတိၵ်းၼိၵ်း။
ပႂတ်ႉလင်ႇၼႆႉမီးၵူႃႇလိတ်းပႃး၊
ၵႂပ်ႈပိူဝ်ႈႁူတြႃးလိတ်းယိူင်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

136– ပုၵ်ႉၵူဝ်ႇၶဝ်ၵၢၼ်ႁူမျႃတ်ႈၼႃႇ၊
ယဝသႃမ်လႂတ်ႈၵူႃႇတင်းမူတ်း။
ပေႃးႁႂတ်ႈတီႈၼိပ်ႉပႃၼ်ႇဝိင်းသိူဝ်း၊
ၵမ်ႇယူႇတႂင်ႉၼိူဝ်းၼိူဝ်းမဝ်ႇတင်ႈ။
ၵမ်ႇထဝ်ႈယဝ်ႉၵႂမ်းၵူႃႇၵုၵ်းငုၵ်း၊
ရေႃးၵႃႇၵမ်ႇမႃးၼုၵ်းတိူဝ်ႉထင်ႈ။
ယေႃးသင်ၵေႃႈလႂတ်ႈပူၼ်ႉမႃၼ်ႇမႃၼ်ႇ၊
ပေႃးဝႃႈႁႂတ်ႈၼိပ်ႉပႃၼ်ႇလီငႃမ်း။

137– ၼင်ႇၼႆႉ မီးတိမ်လင်ႇ၊
ၼမ်ၼႃႇႁူမီးၵုင်ႇတိမ်ပုၵ်း။

ယႃႈယႃလီၵေႃႈၸေပ.ၵၼႄႃႉ၊
မႃၼ်ႈတႃၼ်ႈၵတ်.ၵႃႉထႃႉၵုမ်းယွႃး။
ပွတ်.လင်ၵ ပရိတ်ႈတြႃး၊
သူၵဝ်ၵိၵ်ႉႁဝ်းႁႃးၶုၼ်.ၶ်ႈလူၺ်ႈတႃႉ။

138- ၽြႃးႁုတြႃးတင်းလူင်ၵဝ်ၵူၺ်း၊
လဝ်ႈႁေႃးဝ်.လိတ်းယူၺ်းပွတ်.လင်ႉ။
သတိ ထမ်ႉမ ဝိလယ၊
ၶုၵ်းထူပ်းႁုတုၵ်.ၶလိငၢမ်း။
ဝိရိယ ပီႉတိ သွင်ပႃး၊
ၶတ်းလွၵ်ႁူမ်ႈလူမ်းမႃးပေႃႉၵီႈ။

139- ပသတ်.ထိ သမႃထိသွင်၊
ၵတ်းယိၼ်လွၵ်ၼိမ်ထွင်ႁွတ်ႈႁၢင်ႈ။
ၵွံပႆ ၵုပၵ်.ၶႃႉတြႃး၊
တင်းၵႃႈၼ်.လိတ်းပႃးလွၼ်ႉမျႃတ်ႈ။
ပေႃးၶတ်းလွၵ်ၸေတ.ၸေတ.ၼမ်ၼႄႃႉ၊
တႃႉပုၼ်ႈႁုသလ်.လႃႉတႃမိုၼ်း။

140- တႃႉပုၼ်ႈလႆႈၼိပ်.ပႃၼ်ႉပႃးမႃၵ်ႈ၊
တႃႉပုၼ်ႈပူၼ်.တုၵ်.ယႃၵ်ႈၶိၵႃင်း။
ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၵႃမ်းသလ်.လႃႉမီးယွၵ်း၊
ၵူႈၶႃဝ်းႁွၵ်ႈသူမ်း ယူႉမူၼ်ႈလူၺ်ႈတႃႉ။

141- ထိုင်မႃးပွၵ်ႈၶိုင်ႈမူဝ်ႈယၢမ်းၶၼ်ၶၼ်၊
ပုတ်ႉထလဝ်ႈပဵၼ်ၵၢၼ်တီႈပိုင်ႈ။
လဝ်ႈမွၵ်ႇၵလၢၼ်ႇ ၵသ်ႉသပ၊
ၶဝ်လဝ်ႈၵိလႃၼပဵၼ်မႃး။
ႁွတ်ႈထိုင်တီႈတုၵ်ႉၶၶၼ်ၼႄႇ၊
ၵၢၼ်ႇလဝ်ႈသမ်ႇပုတ်ႉထႃႇ ႁၢၼ်ထူပ်း။
ၽြႃးႁဝ်းလဝ်ႈမီးၵူမျၢတ်ႈမွႆႇ၊
ပွတ်ႉလင်ႇၵရေႃးသွႆႇပၼ်ယိၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

142- ၶၼ်ႇဢလႈ မထေရ်လဝ်ႈသွင်ပႃး၊
ႁူမ်လူမ်းထွမ်ႇၽြႃးလဵတ်းၶေႃႈ။
ၽြႃးပေႃးလႆႈယိၼ်းၵႅပ်ႉၵွၼ်ႇ၊
ရေႃးၵႃႇႁူင်ႈလူမ်သွၼ်ႇႁၢႆႇမူတ်း။
ၵွပ်ႈပူဝ်ႈၵွၢမ်းသလ်ႉလႃႇမီးယွႆး၊
ၵူႈၶၢဝ်းႁႂ်ႈသူမွႆးယူႇမူၼ်ႈလူလၢႆႈတႃႉ။

143- ၶၼ်ႇဢလႈ ပွၵ်ႈၶိုင်ႈ ႁွတ်ႈထိုင်မႃး၊
ႁေႃၶမ်းလဝ်ႈၽြႃးၶၼ်ႉၵေႃႈ။
ရေႃးၵႃႇဢေႇတၼႄႇပဵၼ်ႁၢင်း၊
လုၼ်တဢေထူၼ်ပၢင်းႁွင်ႉတဝ်ႈ။
ပွတ်ႉလင်ႇၵၶေႃႈမျၢတ်ႈၽြႃး၊
မုၼ်ၶမ်းၶႄႇၽြႃးလွႆႉလွတ်ႈ။

144– ဂၠပ်ၣပိူဝ်ၣၡူမ်ထူမ်းဂူဝ်ယမ်ၡေၢ,၊
ဂီပ်ႉကၠၡ်,ၡိုင်ၣရေၢးဂၢ,ၡ်ါတူဂ်းသေယာဝ်ႉ။

ဂၠပ်ၣပိူဝ်ၣဂုါမ်းသထ်ႉထၢ,မီးယှ်ုး၊
ဂူၣခါဝ်းၡ်ုၣသူမ့်ုးယူ,မူၡ်ၣလူလ်ုၣတၢႉ။

145– ကရိယၢ,မါဂ်ၣမျါတ်ၣတြၢး၊
ဂိလေ,သၢ,လ်ဝ်ထၠၢးယသ်ၚ်ၣ။

ဂိလေ,သၢ,ကမ်,သမ်ႉၡိုၡ်းပ်ၡ်၊
ၡ်ၠတ်ၣမိူဝ်းတီၣဂတ်းယ်ၡ်လေ,မၡ်ၣ။

တထၢ မူၡ်ၡေၡ်ယဝ်.မီးမၢး၊
မထေသၠင်ဝၡ်းပြၢးထဝ်ၣမျါတ်ၣ။

ကဝ်တင်းပၠတ်ႉထင်,ယရေၢးဂၢ,၊
ဂမ်းၡိုင်ၣၡိုင်ၣကၡေၢ,ယ်ၡ်မူတ်းသေယဝ်ႉ။

ဂၠပ်ၣပိူဝ်ၣဂုါမ်းသထ်ႉထၢ,မီးယှ်ုး၊
ဂူၣခါဝ်းၡ်ုၣသူမ့်ုးယူ,မူၡ်ၣ လူလ်ုၣတၢႉ
သူရျ်း ... သူၡေၢး ....။

ပုပ်ပၶင်ႁႃသုတ်

146• 7• 8– ၵူႈၶၼ်ႇ ၶိမိတ်ႉ ၵၼ်ႁုၵ်ႈၵႃႉ၊
ၵမင်ႇ ၵလႃႇ ထေႃႉ တူပ်းလႃး။
ၵူႈၶၼ်ႇ သိၼ်ၶူၵ်ႉ ႁူင်ႉ ၵႃႉ ၶႄႇ၊
ၵမ်ႇ မေၼ်ႈ လူင်ႈ ထိုင်သႃႇ ယိၼ်းထင်း။
ၵူႈၶၼ်ႇ ပႃႇ ပၵျူဝ်ႇ ၵႃႉ လူင်၊
ၶိုင်းထိုင်ၵမ်ႇ ထူမ်းသူင်သမ်ႉ ႁူတ်ႈ။
ၵူႈၶၼ်ႇ ၶူၼ်းယၼ်ႁၼ်ယုပ်းယႃပ်ႇ၊
ၶၼ်ႇ ၵူႈၶိမိတ်ႉ မႃပ်ႇ တၢင်းမူတ်း။
ႁူပ်ႈပူဝ်ႈပိုင်ႈ ပျူး ပျူး တေႇ ထႃႇ၊
ႁူပ်ႈပူဝ်ႈပိုင်ႈ သၼ်ႇ ၶႃႇ ၵူဝ်း။
ႁူႈ ၵၼ်ဝိၶႄသမိၼ်တု၊
ႁူႈ ထိုင်တီႈ ၵႃႉလု တၢင်းမူတ်း လူလၢႆႈတႃႉ။

149– တုၵ်ႉၶပ်ႉပတ်ႉတႃ သပ်ႉပေပိပႃၶိၶေႃး
သယေႃးပျူး ၵူႈပိၼ် တူဝ်မီးသႃႉထိုင် ၶိုင်ဝၼ်း
မၼ်းထဵပ်း ၶဵပ်းၶိုင်း ထိုင်တူဝ်
တုၵ်ႉၶေႃးမႆႈၶိၶၢင်း ႁူတ်ႈသိုဝ်ႇ။
–ၶိတ်ႉတုၵ်ႉၶႃထ ၶၼ်ထိုင်ထူဝ်းၶၼ်ႉ သေၵေႃႈ
ယႃႇ ႁူႈပိၼ်ပေႃႇ လူတ်ႈသိၼ်ႈသိၼ်ႈ
ၶမ်ယိုင်ႇ ယိုင်မၼ်း လူလၢႆႈတႃႉ။

–ႁူၶၼ်းတူ ႁူႈပိၼ်တင်းသိင်ႈ သေၵမ်းတ
ၵႃႇလ မိူဝ်ႈယၢမ်းၶၼ်ႉ မိင်ႇႁူႈၶၢမ်ႇသႂ်ႇတၢင်းသိူဝ်း။

–ယယပ်ႉပတ်ႉတႃ သပ်ႉပေပိပႃၶိၶေႃး
သယေႃးတြႃးၵႃႈပိၼ်တူဝ်မီးသီႇလွႆၶွႆဝၶၼ်း
မၶၼ်းပႃးလႃးယွႆးႁူပ်ႇ ၶိၶိူဝ်း ႁူတ်ႈႁၢင်ႈၶဝ်ယဝ်ႉ။

–ၶိပ်ႉယယႃထ ယႃႇႁူႈမီးယေးၵေႃးလွႆး
ၵႃႈလွမ်းလိူဝ်း ၵၶူၼ်ထူလႃႇ။

–ႁူၶၼ်းတူ ႁူႈပိၼ်တင်းသိင်ႈ သေၵမ်းတ
ၵႃႇလမိူဝ်ႈယၢမ်းၶၼ်ႉ မိင်ႇႁူႈ မိတ်ႉတႃႇ
ပၶၼ်ယိုၶၼ်ႈယိူဝ်လူးသူယဝ်ႉ။

–သေႃးၵပ်ပတ်ႉတႃ သပ်ႉပေပိပႃၶိၶေႃး
သယေႃးထမ်ႇမႃႇ ၵႃႈပိၼ်သတ်းတဝႃႇ
ၶမ်ၶေႃႇ လႃးသွႆႇမႆႈလိူတ်ႇႁူၶၼ်ႉ ဝၢင်ႈႁၢင်ႈ
ရေႃးၵႃႇ မီးမႃးၶၶၼ်ႉ။

–ၶိသ်ႉသေႃးၵႃႇထ ယႃႇႁူႈလႆႈမီး ၶိႇၶိၼ်
တိၼ်းလွႆ ၶွႆဝၶၼ်းယႃတ်ႇၵႆႇၵႃး ပူၶၼ်ႉလွတ်ႈသေတႃႉ။

–ႁူၶၼ်းတူ ႁူႈလႆႈၵတ်းၵတ်း ယိၶၼ်ယိၶၼ် ပိၶၼ်ပၶၼ်
သၵ်းၵမ်းယွမ်ႉပိၼ်မႃး လီလူၺ်ႈမိတ်ႉတႃႇ။

–ၵိတ်ႉတႃဝတႃထ ၶၼ်ႇၶႆႉ မီးဝႆႉၵႃမ်းလိၼ်ႇၶေႃႈ
သတ်ႉတႃႇ သိင်ႈႁူၼ်ႉ ၵပ်းတမ်းၵၶႆယဝ်ႉ။

-ကမ်ၡ်ရှိ သမ်ပတမ် ပုင်လာမ် သမ်ပတမ်
ၡ်ဝ်းခၢၣ်ဂၢၣ်ကာၡ် ၡ်တ်းလူလ်ၣ်ဂုသူဝ်, တူဝ်ဂဝ်,ယဝ်ႉ
လွတ်,တူဝ်ၣ်ခမေ်ခၡ,ၤ တင်းလူမ်းခၡ်ႉ။

-သပ်ႉပသမ်ပတ်ႉတိ သိတ်ႉထိယၢ,
ခၡင်,ၡိုဝ်တၢင်းလိ မီးလိုဝ် သိုဝ်းလုံယုံမခၡ်း
လွတ်,လုမ်းလုမ်း ဂူၣ်လိုဝ်ႉဂူၣ်ယိုင်ၣ် ခၡခၡ်ႉယဝ်ႉ။

-သပ်ႉပေတေဝၢ ခနုမေၢတခၡ်းတု
လဂ်းရှုၣ်သူဃိ သူသၢင် တၢင်းလူင် သၢထူး
ရှူမ်လူမ်းဂူၣ်လိုဝ်းလုမ်း ကခနုမေၢးတခၡၢ,။

-တၢခၡမ် တတခၡ်းတု သတ်ႉထၢယ
လဂ်းရှုၣ်ယွမ်ႉဂခၡ် ယုမ်,လူလ်ၣ်ဂုင်,လဝ်ၣ်
သၢမ်ယွတ်ၣ် ယၢ,လွတ်ၣ် ရှုၣ်လူ,ယင်ၣ်တၢ,ခၡ
ခၡမ်ခၡၢ, ပွင်ယွမ်ႉဂခၡ်ၡ်တ်းလူလ်ၣ်တၢႉ။

-သီလမ်ရိဂ်ခခၡ်းတုသပ်ႉပတၢ
ဂူၣ်မိုဝ်ၣ် ရှုၣ်ပုံႉသူပ်းတူဝ် ပခၡ်ၣ်သီလ မ်တ်,မခၡ်ၣ်
ယၢ,ယၢၣ်ယိပ်းဂုၢ, ၡ်တ်းလွမ်းတၢႉ။

-ယၢဝခၡၢ ဃိရတၢရှုခၡ်းတု
ရှုၣ်လံၣ်ယွမ်ႉဂခၡ် သိုဝ်းခၡုံးလုံခမိမ်လုံဂိုမ်း
ပေလိုမ်းလုံတူဝ် ပၡ်ခၡ်ၡ်ၢတၢ်ၢသေ ခိုခၡ်းမီး
ကုပတ်ၣ်ထိ,ပၡ်ခၡ်ယွမ်း ဂူၣ်မိုဝ်ၣ်လူလ်ၣ်တၢႉ။

-ၵၸ်ႉသၢၼ်းတုတေဝတႃၵတႃ
ၵႃႈပိၼ်ယီၶဝ် လိူဝ်းမႃး တုင်းတြႃး ႁႃးႁဝ်း
လွတ်ႈပွမ်းပွမ်း ႁိူႈယွမ်ႉၵၼ် ပွၵ်ႈၶိုၼ်းတီႈယူႇၵဝ်ႇ။

-သပ်ႉပေပုတ်ႉထႃပလပ်ႉပတ်ႉတႃ
ၵႃႈပိၼ် ပြႃးပိၼ်လဝ်ႈ ၵဝ်လႆႈမီးလူလၢႆႈ
ႁိူင်းတူဝ် ႁိူင်းလၢၼ်ႇပလေၼ ႁူတ်ႈႁၢင်ႈ
ယုင်းထဝ်ႇ ၶဝ်လဝ်ႈတင်းမူတ်းၼၼ်ႉလမ်ႉ။

-ပၸ်ႉလေၵႃၼီလၢႆးလယမ်ပလမ်
ၵႃႈၼင်ႇ ပၸ်ႉလေၵ ပုတ်ႉထႃႇ ၵႃၼုယဝေၼ
ၵူႈလဝ်ႈ ယၢမ်းယဝ်ႇမီးႁိူင်းၵႃႈ။

-ၵရႁၼ်တႃၼီလၢႆးလတေလေၼ
ၵိၵ်ႇသမ်ႉၶမ်းၶုၼ်မုၼ်ႇယႂ်ႇတပေးၵေးၵူၼ်း
ရႁၢၼ်းတႃႇတႃလိူင်း ၵုင်ႇတိၼ်ႈ ၶဝ်ၵေႃႈ။

-သပ်ႉပသေႃး
သယေႃးဝၼ်းၶိုၼ်းလဝ်ႉၼင်ႇလိူင်း ပုတ်ႈထွၵ်ႇ။

-ရၵ်ႉၶမ်ပၼ်ထႃမိ
ႁၢင်ႈၶႃႈ ၵႃႈပိၼ်ငဝ်းၵတ်ႉ မတ်ႉဝႆႉ
တီႈတူဝ်ႁၢင်ႈသၢမ်သွၵ်ႇ ပႆႇၸိူင်ႈ ႁူဝ်မူၼ်း
ယွၼ်းလႆႈလိ ၵီႈသိူဝ်းလူၼ်း လူလၢႆႈၵေႃႈ။

153၊ 4၊ 5– မိူင်းၵူၼ်း ၼၵႃးလီ၊

ၵႃလူၼ်ႉယီသၢင်ႁူမ်ႈ။

ၵႃႈပိၼ်ၶိူင်ႈၵုလ်ႉလႃႉ၊

ရတၼႃႉလေးမူတ်း။

ၵမ်ႉမိူၼ်ရတၼႃႉၽြႃး၊

ၵမ်ႉမိူၼ်ရတၼႃႉတြႃး၊

ၵမ်ႉမိူၼ်ရတၼႃႉလႃႈပႃး၊

သင်တိၵ်ႈမႃး ၵမ်ႉလႆႈ။

ၽြႃး တြႃးၼႆႉ ႁူင်ႁၢင်း၊

ပူၼ်ႉၵူႈတၢင်းၵိၼ်ႉမျၢတ်ႈ။

ၼၼ်ႉၵႃႈႁၢမ်းသၢတ်ႉလႃႉႁဝ်းမီး၊

တူဝ်ယွမ်ပီးႁၸ်ႈမူၼ်ႈလူလၢႆႈတႃႉ။

156၊ 7၊ 8– ၵႃႈပိၼ်မၢင်ႉၵလႃႉတူဝ်ၶိင်း၊

ႁၸ်ႈသူမူႉထႆၢးယိင်း ပိၼ်သိၼ်ႈလူလၢႆႈတႃႉ။

ၵႃႈပိၼ်ယီလီႁူသၢတ်ႉလႃႉ၊

ပိုၼ်ႉႁၸ်ႈသူတၵႃႉလွမ်းၶၢဝ်း။

ႁွပ်ႈပူဝ်ႈပိုင်ႈၽြႃးတြႃးတေႉလႃႉ၊

ႁွပ်ႈပူဝ်ႈပိုင်ႈသၢင်ႉၶႃႉၵူဝ်း။

ၼၼ်ႉၵႃႈသူတၵႃႉတင်းထူဝ်း၊

တူဝ်လွၵ်ႉယူႉလီသူဝ်းတင်းသိင်ႈလူလၢႆႈတႃႉ။

159- ပြူးႁဝ်းၵိတ်းလူမျႃတ်ႈမီးယွႆႉ၊
ၵုႆႈပိၼ်လိၵ်ႉၵဝ်ႉမွႆႉတင်းမူတ်း။
တႃႉပုၼ်ႈၵတ်းယိၼ်လႆႈလီလီႉ၊
တႃႉၼပႃႉရမီႉပိၼ်ပိုၼ်း။
ထဝ်ႈႁိတ်းယဝ်ႉတင်းသိင်ႈလီလႅင်၊
သပ်ႉပလုၵ်ႉႁူဝ်းႁူင် ႁွတ်ႈတီႈ။
ႁုပ်ႈပိုဝ်ႈႁႃမ်းသထ်ႉထႃႉမီးယွႆး၊
ႁူႈၶႃဝ်းႁိူႈသူမ်ႇးယူႉမူၼ်ႈလူလႆႈတႃႉ။

ၵယၢၸ်ႈ
160- ပြူးပိၼ်ထဝ်ႈႁဝ်းၼႆႉ၊
ထဝ်ႈႁိတ်းဝႆႉႁိူႈထိုဝ်ႉၶိုဝ်းထူမ်း။
တီႈႁိမ်းငဝ်ႈမႆႉၶမ်းပလ်လၢင်ႉ၊
ထဝ်ႈၸပႉမႃၼ်ႉႁိမ်ၵျၢင်ႉ တူၵ်းသုမ်း။
ၵေႃးဝ မေဝ ႁိူႈမူၼ်ၼၼ်၊
ႁိူႈသူၸပႉလႆႈၵၼ် ယၢၼ်ပိုင်ႈ။
ၵုႆႈပိၼ်မင်ႉၵလႃႉတြူး၊
တူဝ်သူႁိူႈပိၼ်မႃး ႁွတ်ႈတီႈလူလႆႈတႃႉ။

သပၵျႃၸ
161- တင်းသိင်ႈပြူးပိၼ်ထဝ်ႈႁဝ်းၼႆႉ၊
ၵိၼ်ႉထဝ်ႈလႆႈပိၼ်ဝႆႉမုၼ်ၶမ်း။
ပုတ်ႉထႃယိသေၵ တီႈၼႃႈလိၼ်ႁူင်၊
လိၼ်ၵူင်ႉၸပႉဝၼ်းလူင်ပူၼ်ႉပိုၼ်ႈ။

တုၵ်ႈတူၼ်ႈမႆႉပေႃးထိုၶၢဝ်လၢင်ႉ၊
တၢၼ်းၼုၵ်ႉတီႈပၢႆလၢင်ႉႁုင်းၶမ်း။
လဝ်ႈထိုင်လႆႈပီၼ်ၽြႃးလိၵ်းယွတ်ႈ၊
ပမေႃးတတိ ႁွတ်ႈသုဝ်ႉလွမ်း။
သုၵေႃႈႁူၵ်ႈမုၼ်ၼၢင်ႉပိုင်ၼၢၼ်၊
ၶိုၼ်ႈယႂ်ႉမွႆႉ ယွႆးၶၼ်သုတ်းယွတ်ႈ။
လွႆႉႁူမ်လူမ်းႁူၵ်ႈလႆႈထိုင်ၵူႉ၊
ပၼမႃးတတ်ႉသုသႃႉလူမ်းသုဝ်းလူၺ်ႈတႃႉ။

ၸုၼ်ၵၢၼ်

162- တၢင်းၵမ်သုလရိုၵ်ႈၼႆႉလိုင်၊
ဝၼ်းႁိၵ်းတ်းၼၵႃႉၶၢတ်ႈထိုင်လီလွၼ်ႉ။
ပေႃးႁိၵ်းတ်းလီမီးမင်ႉၵလႃႉ၊
မိုင်းလိၼ်းမႃးပုၼ်ႈတႃႉလီၵူၺ်း။
မိုဝ်ႈလုၵ်ႉသုၵ်ႈၼႃႈၵေႃႈပိုင်ၼၢၼ်၊
ၶၼလူဝ်ႈၵိပ်ႉၵၼ်လီသိင်ႈ။
မုႁုတ်ႈၵေႃႈပေႃးႁိၵ်းလီၼႃႉ၊
ၶဝ်ႈပီၼ်မင်ႉၵလႃႉတင်းမုတ်း။
ပေႃးလူႉတၢၼ်းတိုဝ်းၵမ်ၵုပုသ်ႈ၊
ဝၼ်းၼၼ်ႉလွႆႉသွႆႉသုၵ်ႈလီမႃးၼတႉယဝ်ႉ။

ယၢၵ်ႇၶွမ်

163- ၵူၼ်းႁိၵ်းတ်းသုလရိုၵ်ႈၶဝ်ၼႆႉ၊
ၵၢၼ်တူဝ်သုပ်းလွႆႉၵေႃႈလီဝ်ႉသၢမ်ပႃး။

ၶဝ်ႈပဵၼ်ၵၢၼ်လီၵိၼ်ႈတိုၼ်းယႂ်ႇ၊
သုၸရိၵ်ႈၵၢၼ်မႂ်ႇတင်းမူတ်း။
ၵၢၼ်လီၵၢမ်ႇသၢမ်ပႃးၼၼ်ၼၼ်ႉၸိုင်၊
ၼႃႈတိုၼ်းၵူ၊မိုဝ်းႁိုင် ယႂ်ႇ၊ၵူၼ်ႈၼေတ်ႉယဝ်ႉ။

ပၼ်ၶွၵ်ႈၵႂၢမ်း
164— ၵေႃႉႁဵတ်းတၢင်းလီၵၢမ်ႇသၢမ်ပႃး၊
တၢင်းလီမ်ႁိုဝ်ႇ၊ပၼ်မႃးလႆၢတ်ႈယၢၵ်ႈ။
တၵႃႇ၊ႁဝ်းလႆႈဝႆႉလီၼေႃႇ၊
လႆႈမီးဝႆႉသိုဝ်းသႃႇ၊ၼမ်ၵိုၼ်း။
တၼ်းၼိူင်းသႃႇ၊သၼေႃႇ၊မုၼ်ၶမ်း၊
ၼိုၼ်ႈယႂ်ႇ၊ၵူႃႇ၊လမ်းလမ်းၼၢႆႈတူၼ်ႈ။
တၢင်းသူၸိုဝ်ႉၼိုဝ်းလႃႇ၊တိၵႃႇ၊
ၽေးၶိၼိူင်ႈၽယႃႇ၊ယၢၼ်ႁၢမ်း။
ႁူဝ်ႈႁူတ်ႈတီႈသိုဝ်းသႃႇ၊ၵတ်းယိၼ်၊
ၽြႃးထ ႁူဝ်ႈမီးပဵၼ်တင်းသိင်ႈလူလႆႈတႃႉ
သူၵျႃး.... သူၶေႃး....။

ပရိတ်လူင်ၽၢဝ်ႇ၊တႆး ၵူမ်သူပ်းဝႆးႁူဝ်ႈလႆႈ
သုတ်းယဝ်ႉ။